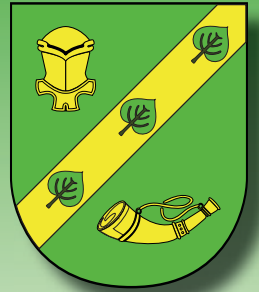

OBECNÍ ČTVRTLETNÍK

ŘITKA

1/2024
Ročník 8

VELIKONOCE
už berou za kliku

www.bluerent.cz

Pronájem od
1290,-/noc

- Prodej
- Servis
- Pronájem

Čisovice 306, 252 04 Čisovice
+420 777 656 272
pujcovna@bluerent.cz

JAK NA CHYTRÝ TELEFON?

Zveme vás na seminář pro seniory,
kde bude možné se seznámit s používáním
chytrého (dotykového) mobilního telefonu.

Seminář se bude konat
ve čtvrtek 4. dubna 2024

v nově zrekonstruované knihovně Obecního úřadu, a to od 18.00 hodin
(knihovna bude normálně otevřena).

V případě zájmu se přihlaste do **3. dubna** na tel.: **318 592 289**
nebo osobně na Obecním úřadě.

Vezměte s sebou nabitý mobilní telefon nebo tablet.

Další semináře by se konaly podle zájmu.

TĚŠÍME SE NA VÁS.
SEMINÁŘE BUDOU ZDARMA.

Míla a Jindřiška

MILÍ ČTENÁŘI

Zkrátka velikonoce! Opřeme-li se o tradice, je pořád co slavit – ať už v duchovním či s odpuštěním pragmatickém pojetí (vždyť o svátcích přece nemusíme do školy či do práce...) a navíc nám to jednoduše dělá dobrou náladu. A pomlázka je vlastně ratolest – vrbová nebo březová, symbol omlazení, stejně jako je vajíčko symbolem života...

To je mi náhodička, já někoho takového, jako jste vy, vždycky chtěl potkat.

„To mně nadbíháte, nebo co? Podívejte se, „mladíku“, já jsem drobátko starší než vy. Pamatuju doby, kdy naše matky-slepice ještě krmili poctivým zrním, kdy si mohli – když jim zrovna páničci nepřistříhli křídla – popoletět na louku či k lesu, nakousat si pořádný vojtěšky, křemelek z polí, to proto, aby-chom měly pevnou skořápku.

Věřte, že jsem neměl žádné postranní úmysly, jen jsem vás chtěl poprosit, abyste krapet zavzpomínala, jak to s vámi dřívávejc bylo a tááák...

„Pro mě za mě, koneckonců já jsem se vždycky nechala fintit a pajcovat – inu jako každá správná ženská, to zkrátka musí bejt! Nenalíčená kraslice je bledule obecná, vlastně to ani žádná kraslice není a hotovo.“

Taky si myslím. Tak tedy Madam Malovaná, kde jste se vzala v našich luzích a hájích?

„No dovolte – jak vzala? Vždyť já patřím k pomlázce! Nýčko, jak koukám, šlehá pomalu každý každého a ani k tomu nepotřebuje pomlázku, ale to už zase tak tradiční není.

Přece je vám jasné, že vajíčko už od pradávných dob symbolizovalo zrození, život. Neříkejte, že jste nikdy nečetl, že v Sumeru, kolem řek Eufratu a Tigridu našli archeologové v královské hrobce zlatě obarvené vejce. Obyčej malování vajec znali antičtí Římané v době císařské – zmiňuje se o něm i básník Ovidius.

Chápu, že vaše zdobení je úzce spjato se starými lidovými obřady v období jarní rovnodennosti. Nechci nijak snižovat vaše dnešní poslání, ale když dovolíte, řekl bych, že prastarý kultovní a ochranný původ a význam zdobících motivů nám dnes nic neříká, vlastně jsme ho zapomněli. Připouštím, že to, co přetrvává, je bezesporu umělecká hodnota vás – kraslic, které jste živoucím dokladem lidové řemeslné zručnosti.

„Milý pane, já přece nemám důvod stydět se za to, čím jsem

byla v mládí. Koukám, že vy už taky na hlavě nemáte tu tma-vohnědou hřívu, ale něco jako stříbrný vítr v podobě pár chlupů, není-liž pravda? Řeknu vám rovnou, že jsem hrdá, když si mne někdo koupí jako dárkový či upomínkový předmět. A je dobře, že se řada mých sester ocitla v muzejních sbírkách.“

To je moc hezké, jenže kde se vlastně vzalo vaše jméno „kraslice“?

„Tak teda od začátku: profesor Jan Soukup roku 1891 napsal provolání k české veřejnosti, aby bylo možno sestavit sbírku českých kraslic s příslušnými zvyky, obyčejí a pověrami. Připomněl, že „samotné slovo kraslice zapsáno jest v nejstarších slovnících českých a s pomlázkou jej můžeme pokládati za zvyk všeobecně známý už ve 14. věku, vzniklý dávno před tím, stačí!“

Nestačí, pokud vím, náš lid si původ slova vykládá jinak než učenici...

„Máte recht! František Šejvl, rolník v Blešně u Hradce Králové, na začátku minulého století popsal zajímavou pověst, jak ji slýchal v mládí.

„Když Pán Ježíš se svatým Petrem chodili po světě, přišli do jednoho statku a prosili hospodyni o kousek chleba, ale ta v celém stavení neměla ani skývu. Jelikož si stýskali na převelický hlad, nevěděla ubohá selka, co by jim narychlo podala k snědku.

V tom slyší kdákání slepice, která právě slétla z hnízda. I selka vyskočila na kurník,

sebrala vajíčka, dala je do teplého popela, kde je upekla a tak dosyta nakrmila oba pocestné. Když tito odešli, šla pro chověš (metlu), aby skořápky pohozené na zemi smetla. Jaké bylo její udivení, když uzřela, že skořápky jsou proměněny ve zlato!

Selka pak každíčkého pocestného častovala pečenými vejci, ale ze žádné skořápky nestalo se již zlato. Nakonec to činila jen ve výroční den oněch dvou, že kdokoli ten den v roce k nim zavítal, vyčastovala ho pečenými vejci. Té odměny v podobě zlatých skořápek dočkala se prý až na věčnost!“

□ Dokončení na straně 38

INTERVIEW S HUBATOU KRASLICÍ

Vyškrabávané kraslice

JAK všichni kolem sebe vidíme, jaro se s pořádným předstihem do pověstných dveří přímo dere. A stejně intenzivně se nás dotýká problematika: jak a kdy na území naší obce budeme bezpečně a pohodlně jezdit.

Mgr. Kamil Abbid

Foto: Zdeněk Lebl

KOMUNIKACE A DOPRAVA

Na jaře nás bude čekat obligatorní úklid místních komunikací, pak bude nutné přistoupit k jejich drobnějším opravám, zejména tam, kde se objevily výtluky.

Co se týká dopravy samotné, obec opětovně požádala o posílení autobusové dopravy do vsi, konkrétně do zastávky Řitka-Bučina. Nyní se vyhodnocují možnosti ze strany organizátora dopravy a jakmile bude nějaký výstup, občany informujeme.

Kruhové objezdy

Dalo by se říct: TAK KONEČNĚ..., taky po více než deseti letech neustálého doprošování, „leštění klik“, lobbování, psaní žádostí, zdůvodňování atd., atd.

Původně jsem chtěl začít optimisticky, neboť se jedná vlastně o dobrou zprávu. Stavba započne počátkem května – zhotovitelem bude společnost Skanska a investorem je pak KSÚS (Krajská správa údržby silnic).

Kruhový objezd má zklidnit a zpřehlednit tuto křižovatku a zvýšit její bezpečnost

Tento nájezd zůstane zachován i po výstavbě kruhového objezdu, v budoucnu by zde mohla být zastávka autobusu PID

Pro ty, kdo se v této problematice neorientují, jen krátké resumé:

Jedná se o výstavbu **2 kruhových objezdů**, na straně Řitky pak o nahrazení vcelku bizarní křižovatky u „Veselky“ a na opačné straně mostu pak o nahrazení sice přehledné, ale poněkud nebezpečné křižovatky před dálničním výjezdem a sjezdem.

Křižovatka v běžném provozu, kruhový objezd počítá i s takto velkými vozidly a kloubovými autobusy

I přes dopoledne je zde čilý dopravní provoz

Jenže protože jsme v Česku a na nic nejsou peníže, tak když se náhodou podaří je sehnat, je třeba rychle stavět, než nebudou. Takže: v blízkém okolí začne hned několik akcí oprav silnic druhé a třetí třídy, které se navzájem ovlivňují a kolidují spolu (viz přehled níže).

ŘITKA:

2x kruhový objezd, komunikace č. III/1024, zahájení duben – květen, doba trvání cca 5 měsíců

LÍŠNICE – KLÍNEC:

oprava komunikace č. III/0042, zahájení půlka března 2024, dokončení listopad 2024

NOVÁ VES POD PLEŠÍ:

oprava komunikace č. II/116, zahájení konec března 2024, dokončení listopad 2024

VOZNICE:

oprava komunikace č. III/11628, již probíhá a termín ukončení se bude měnit v návaznosti na koordinaci s ostatními stavbami.

Je tedy zřejmé, že paralelně nebo těsně po sobě dojde k opravě výše uvedených komunikací druhé a třetí třídy, které si to již opravdu dlouho zaslouží. Bohužel – k datu redakční uzávěrky tohoto vydání zatím nemáme k dispozici dostatek relevant-

ních informací, které se budou týkat dopravního omezení, náhradních tras apod. Jakmile budeme vědět více, budeme občany informovat.

SPORT A KULTURA

V minulých číslech čtvrtletníku jste byli o zadání studie pro výstavbu pumtrackové dráhy pro koloběžky a kola zpraveni.

Nyní dle zákona (neb se jedná o veřejnou zakázku), byly osloveny projekční kanceláře. O dalším vývoji vás budeme informovat v následujících vydáních zpravodaje.

V průběhu roku rovněž počítáme s instalací workoutových prvků pro sportovní vyžití veřejnosti.

POCHOD PIČÍN ŘITKA

S předstihem všechny zájemce zveme na další ročník pochodu Pičín – Řitka, který se bude konat v tradičním červnovém termínu, tedy 8. 6. 2024.

Sledujte na:

<https://picin-ritka.cz/>

anebo na facebooku.

ŘITECKÉ PLESÁNÍ

Aprílový ples se blíží. Letos se bude konat již 3. ročník ríteckého aprílového plesu, a to v Usedlosti Veselka, tak jako každý rok.

Tentokrát připadlo datum konání na pátek 5. dubna 2024, takže se všichni tanečníci přes víkend budou moci řádně zregenerovat.

PŘÍBRAMSKÉ DIVADLO

V rámci navázání spolupráce s příbramským divadlem A. Dvořáka připravujeme řadu „věcí“, které by mohly zjednodušit a zpřístupnit kulturní vyžití všem věkovým kategoriím ríteckých obyvatel.

Zatím je vše tzv. „v plenkách“, nicméně pracujeme na tom. Konečně o příbramském divadle si více můžete přečíst v tomto čísle čtvrtletníku.

DAŇ Z NEMOVITOSTI

Možná si mnozí nevšimli, ale na podzim minulého roku byl změněn vyhláškou obce koeficient pro výpočet daně z nemovitosti.

Abychom předešli různým spekulacím a nějakým spikleneckým teoriím, bude asi dobré se tímto tématem, resp. problematikou zabírat podrobněji.

Hned v úvodu je třeba připomenout, že daň z nemovitosti je jedinou daní, která je celá příjmem obce a není součástí RUD (rozpočtového určení daní), což je v podstatě mix všech daní (příjmové, z přidané hod-

noty a dalších), které jsou na základě klíče a zejména počtu obyvatel trvale hlášených v obci přerozdělovány jednotlivým obcím a městům.

Řitka jako obec, která nemá mnoho obecního majetku, je na příjmech z RUDu zcela závislá. Navíc máme nejmenší katastrální území v širokém dalekém okolí, a tím je obec na dani z nemovitosti samozřejmě znevýhodněna oproti ostatním obcím.

Nutnost zvýšení daně z nemovitosti pro rok 2024

V rámci avizovaných úsporných opatření vládního kabinetu bylo rozhodnuto o snížení výše prostředků poskytovaného obcím z rozpočtového určení daní (z RUDu). Jako kompenzace výpadku tohoto financování bylo obcím doporučeno, ať tento rozdíl vykryjí zvýšením místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti. Ač neradi, museli jsme k tomu přistoupit, neboť kromě mandatorních výdajů naši obec čekají nutné investice, např. nová MŠ, podíl na připravované svazkové základní škole v Mníšku pod Brdy aj.

Potud by asi vše bylo relativně v pořádku, nicméně poté, co jsme vyhlášku odeslali příslušné finanční správě, (daň vybírají finanční úřady) a již se na výši tohoto koeficientu daně nemohlo ze strany obce nic změnit, vláda ČR rozhodla o dalším navýšení koeficientu daně z nemovitosti celoplošně, a to výši této daně vystřelilo skutečně směrem vzhůru. Bohužel pro rok 2024 již není v možnostech obce tuto sazbu snížit, nicméně pro příští rok již počítáme se změnou. To je asi tak vše, co v daný moment lze k této věci říci.

Samozřejmě se zvyšování daní a nákladů nelíbí nikomu, ale je třeba vzít v potaz, že obec nežije ve vakuu, a i na jejím hospodaření se projevuje celková ekonomická situace státu.

Tam, kde to lze, se obec skutečně snaží, aby se náklady nezvyšovaly, např. u svozu odpadu se cenou nijak zásadně nehýbalo již několik let, výše školného ve školce rovněž neatakuje maximální možnou míru. Také po poměrně dlouhou dobu obec víceméně dotovala stočné, což ovšem nyní již nelze, neboť jako příjemce dotace na intenzifikaci ČOV (čistírny odpadních vod) nyní musí být do stočného zahrnuty veškeré náklady atd. Suma summarum – kulatou krychli prostě udělat nelze...

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Poslední paprsky předvánočního dne, ale lidé už se scházejí – a hlavně ozdobený strom na návsi už taky svítí!

Jen tři dny před Štědrým dnem starého roku se Řítečané se svými ratoolestmi odebrali na zdejší návsi, aby se – jak se obecně říká u ozdobeného a rozsvíceného „stroměčku“, který je rok od roku vyšší a vyšší – potěšili dobrou náladou a navzdory dešti, jenž si vyměnil roli s prosincovým sněhem, vyposlechli spoustu koled z produkce těch nejmenších i o něco starších. Tak jako každý rok – ostatně k přiloženým fotkám není co dodávat.

Zdeněk Lebl

Foto: (zle) a Marie Léblová

Ti, kteří zahajují ROZSVĚCENÍ „STROMEČKU“ 2023, zleva Roman Vojtek se starostou Kamilem Abbidem

Spousta „školkových“ dětí na pódiu a stejně tolik rodičů před ním...

Ten, který celým podvečěrem provázel:
Roman Vojtek s odvážnou recitátorkou

Adélka
Kotalová

Aha
– starosta
předává
Romanu
Vojtkovi
dárek
k čerstvě
narozenému
potomku
Vincentovi

... á – tady se něco chystá

Každý z účinkujících

Všude kolem prší,
ale program
na pódiu jede dál!

Adélka
Krčmářová

Vida – tihle špunti
se také nestydí

dostal pěkné ocenění, které z kouzelných krabic lovil Míla Matoušek

JEDNOU ZA ROK

a V POHODĚ

Jménem pořadající
obce přítomné
přivítala zastupitelka
Marie Léblová

Gourmet
atering

Uvnitř téhle skvostné
budovy se to všechno
odehrávalo

Co by to bylo za tradici, kdyby se aspoň jedinkrát v roce nenaplnila až po okraj, že? Ale to se na Řitce nemůže stát! Proto se pod záštitou obecního úřadu den před Silvestrem – a tedy v době, kdy ze starého roku zbýval už jen kousíček – jak jinak, než v Usedlosti Veselka sešli řítečtí senioři, aby se nejen viděli, poklábosili, ochutnali něco z rozmanitých dobrot páně Urbánkové firmy GOURMET CATERING, no a zatančili si pod svěžími tóny tříčlenné kapely pod vedením dvaosmdesátiletého Jaroslava Kočího. Barvitou atmosféru dokreslují snímky, ke kterým není zapotřebí příliš dodávat...

Zdeněk Lebl, Miloslav Humhal

Foto: ZL

Tady už perzónál včetně samotného majitele roznáší předkrm
s takovou vehemencí, že to foťák ani nemá šanci zaostřit

Nepoznat báječně
propečený hovězí
roastbeef – to nejde,
ale že byl servírován
se zeleninovou ratatouille
a bylinkovo česnekovou
omáčkou, neuhodl
patrně žádný z nás,
kteří jsme si na takovém
„melšpajzu“
pochutnávali

S FILÍPKEM U FILÍPKŮ

Ludvíku, kdy začala vaše rodinná spolupráce s obcí?

Teď dělám účet bez hostinského, jak se říká, protože já už nejsem majitelem, ale moje paní, Martina, které jsem předal všechna svá vlastnická práva.

To bylo čistě pragmatické rozhodnutí, jelikož jsem dlouhá léta jezdil náročné závody na koních a mohl počítat s tím, že někdy dojde ke zranění, které by mě vyřadilo z běžného života...

Celou usedlost tedy vede moje žena a já z legrace říkám, že jsem tu v roli bezdomovce.

Ale na akcích, jako je tohle setkání seniorů, pokud vím – aspoň navenek – působíš sice nenápadně, zato víš o všem, kdo nebo co kam patří. Jen těch tanečků se nějak nezúčastňuješ, vid’?

Víš, co se tance týče – a už jsme o tom před lety, když jsi rozsáhle psal o Usedlosti Veselka, hovořili – já jsem od roku 1958 do pětadesátého tancoval závodně. Řeknu to „nadrzo“: já dneska partnerku, s kterou bych to chtěl „vytáčet“, fakt neseženu! Leda svou vlastní ženu, a ta to odmítá... Ale kdybych do toho přece jen někdy šel, tak se nezdráhám stříhnout si jak *latinu*, tak klasiku.

Na druhou stranu přiznávám, že už nejsem žádný expert a improvizuju podle okolností na place.

Máš dvě dcery – potatili se po rodiči-tanečnickovi?

Dcera Jiřinka, která na dnešním seniorském dýchánku obsluhuje hosty, opravdu šla v mých šlápějích, ale po dětech už značně ubrala.

Když se za zvuku kapely p. Kočího díváš kolem po všech těch lidičkách, kteří se tu „u Filípků“ každoročně scházejí, jaký máš pocit?

Vůbec nepřeháním – když přejíždím očima po těch důchodcovských usměvavých tvářích – že mě moc a moc těší, že jim tohle společně strávené prosincové odpoledne dělá radost!

Ludvík Filípek, který je na Veselce doma, s přivítací sklenkou šumivého vína Frizzante vyhlíží přicházející hosty

Jenže tahle setkávání, která se stávají tradicí, se realizují až v poslední době, že?

Bohužel. Léta o možnosti uspořádat na Veselce něco takového nikdo nevěděl.

A na vůbec první zdejší akci si vzpomínáš?

Ale ano, přišel za mnou Saša Jaroševský, že by chtěl uspořádat svatební veselici pro svého syna. To byla práce mistra cateringu, který se třeba i dnes stará o „naplnění chuťových pohárků“ – Martina Urbánka. Jaroševský přišel a vypadly mu „voči“. Následovaly padesátiny jedné dámy a už to šlo jedno za druhým, a tak to jde každou chvíli.

Takže co všechno se v Usedlosti na Veselce koná?

Svatby, narozeniny, jmeniny, vítání občánků, aprílový ples...

Protože musíme být vzájemně propojeni s občerstvením, máme džentlmenskou smlouvu s Urbánkovým cateringem, a i ve vztahu k obci jsme zajedno.

Zatímco naše vybavení je umístěné v penzionu, zdejší inventář je v majetku této firmy.

Pozitíri oslavíme Nový rok, jaké je tvé poslání uprostřed atmosféry vzájemného vzpomínání a rovněž veselí se?

Snad nejsem tak náročnej, když si budu přát, abychom se všichni dožili i roku následujícího – 2025, hezky ve zdraví. Sobě pak přeju, aby mi dál dělalo radost potkávat se všemi, kterým zase dělá radost tady na Veselce prostě být.

U FILÍPKŮ NA SENIORSKOU NOTU

Napít se na zdraví i na vzpomínky bylo na výběr

Podívat se z patra skrz originální lustr umožní pohled z takové „míniptačí“ perspektivy

Dcera nestora koňářské profese a sportu L. Filípka, dnes součást Urbánkova cateringového týmu – Jiřinka

Někdejší fotbalový „kádrům“ úsměv z tváří nezmizel ani po letech. (Zleva Míla Humhal, Pepík Filípek, Jindra Lébl)

Vzpomínky se snoubí se současností

Vlevo Antonín Dvořák – ten, který nepřetržitě sleduje správnou činnost „čovky“ – zdejší čistírny odpadních vod

Spokojenost hraje ve tváři i řítecké místostarostce Lence Slováčkové (vpravo)

Vypadá to, že Jaroslav Papež (vpravo) má důvod k smíchu

Pobízet se nenechají ani ostatní páry

Tady ještě manželé Brabencovi přemýšlejí, kdy do toho přítomná kapela praští...

Dlouho to netrvá – a už se otáčejí v kole! Jenže tanečník Brabeneček neváhá vyzvat ani sousedku od stolu

▲ *Hlavní chod se teprv vyznamenal: Pečená kachní prsa na kmíně, a to s červeným zázvorovým zelím, variací českých knedlíků s vídeňskou cibulkou*

Klidně se dalo říct, že smích byl u Filípků nakažlivý, jak o tom svědčí Věra Rožníčková z kanceláře obecního úřadu, stejně jako zastupitel Míla Matoušek (vlevo). A domácí pán Ludvík? Ten humor nikdy neztrácí

Rovněž Jana Kosinová Kamírová a Jaroslav Novák se nechají unášet hudbou

Někoho tóny rozteskní, jiného rozveselí – tak jako život sám...

Ale tanec dneska zdaleka nekončí, neboť na scénu vstupuje nezmar všech obecních akcí – Láďa Vlček, tentokrát zaujat partnerkou, kterou vyzval: Milku Novákovou

Jenže po chvíli si neúnavný Láďa došel i pro stále se usmívající spolutanečnici

KOLOBĚH PÍSNIČEK, SE NEZASTAVÍ

A váš repertoár – jak vás poslouchám – se taky nezměnil, vidíte?

Takten mám tadyhle v kapse a můžu vám ho jmenovat: *Děti z Pirea, Ostrov Capri, Za rok se vrátím, Santa Lucia...*, zkrátka notoricky známé melodie.

Některé skladby hrajeme extra pro Němce, jiné pro Japonce, kdo chce lidovky, má je mít, kdo světové melodie, zahrajeme je taky. Bývá to „jak kdo a jak co“.

Stejně jako to udělal Ludvík Filípek, povězte i vy, pane Koči – co byste nám všem, a nakonec i sám sobě přál do roku 2024?

Tak víte co, já bych nám i sobě samému ze všeho nejvíc přál štěstí.

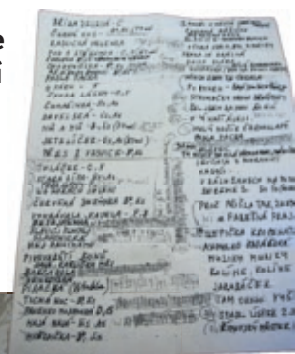
A tady už vidíme doprovodný muzikální trojlístek Jaroslava Kočího v plném nasazení!

Pane kapelníku, my už jsme si tady spolu před třemi lety víceméně seniorsky povídali. Změnilo se něco kolem vašeho tříčlenného „orchestru“?

Na Veselce jsme, co se programu pro důchodce týče, ani jednou nevynechali. S harmonikářem Láďou Starým jsme muzicírovali v Pivovaru U Medvídků v Praze Na Perštýně. Hlavně pro zájezdy z Ameriky, Austrálie, Francie, Německa... Ale jak ubývají kšefty a všechno je čím dál dražší, opadává i zájem o naše služby.

To jste mě zaskočil, obvykle lidi na prvním místě přávají zdraví...

Já vím, ale co ti chudáci na Titaniku, kteří byli zdraví a na horní palubě tancovali do poslední chvíle – ale protože holt neměli štěstí, nebylo jim to nic platný...

Těší nás, že máme zbrusu nový plot na dětském hřišti. A tak rádi přinášíme fotorekapitulaci stavu oplocení „PŘED“ a „PO“.

JUDr. Lenka Slováčková
– místostarostka

NA PÁR VTEŘIN DO LET MINULÝCH

V době, která ani co se děti týká, nebyla tak upjatá, mohla se dětská hřiště chlubit pojmem rejdiště dobrodružství. Neřídila se totiž dnešními velepřísnými bezpečnostními normami a drobné boule, modřiny nebo „škrábnutíčka“ se nosily málem jako medaile pořízené v zápalu hry.

Jistá dávka rizika, určitě ne většího, než jaké mnozí z nás podstupovali na svých zahradách či plátcích před domem, se prostě „počítala“, protože „pořádně se vyblbnout“ patřilo neodmyslitelně k dětství!

Před ... ➡

Vandalismus některých individuí si vynutil výměnu zničeného plotu!

Všeho s mírou

Odborníci prosazují vyvážený přístup při vystavení se rizikům na dětských hřištích. Je totiž prospěšný, a to nejen proto, že pomáhá překonávat strach a budovat odolnost, například strach z výšek.

(red)

... po

OHLEDNUTÍ

ZA LISTOPADOVOU RYBÁŘSKOU ZÁBAVOU SPOLKU RYBÁŘŮ ŘITKA

V pronajatém sále Sokolů Řitka, v jejich svatyni u řiteckého rybníka, se v listopadu loňského roku konala již tradiční Rybářská zábava, kterou organizuje náš místní rybářský spolek, který na řiteckém rybníce hospodaří.

Nutno říci, že ač je s organizací zábavy hodně starostí a stojí za ní spousta práce, díky aktivitě členů spolku a vstřícnosti obce Řitka, místních, ale i přespolečných podnikatelů a v neposlední řadě rodinných příslušníků členů spolku, se podařilo nejen zábavu, ale také bohatou tombolu vypilovat tak, že si ten jeden den a ve-

čer všichni užili v příjemné společnosti kamarádů a známých.

Zábava je vždy otevřena všem, kteří si stihnou zakoupit vstupenky v předprodeji a zamluvit stůl, ale i těm, kteří přijdou a vstupenky si koupí na místě. Ti si následně užijí hudby i tance po celý zbytek večera. K poslechu a tanci hraje již čtvrtým rokem špičková kapela **Perplex**, venku i uvnitř se stará o pohoštění pitím a jídlem restaurace **Panský dvůr**. Velkým tahákem celé zábavy je bohatá tombola, okořeněná půlnoční tombolou, do které jsou vloženy hodnotné ceny. Celá tombola je pestrá, venku dominují samozřejmě čerstvé ryby na ledu, ale i ryby plyšové, letos navíc chlazený divočák s daňkem, ze vzduchu sledovaný bažant, uvnitř přes tři sta dalších cen, takže málokdo odejde s prázdnou a zábava končí v pozdních nočních hodinách.

Touto cestou bychom ještě jednou poděkovali všem, kdo se na přípravě zábavy podílí jak prací, tak finančně, Sokolům za pronájem sálu, obci Řitka za finanční podporu, restauraci Panský dvůr za perfektní catering, manželům Keyřovým za ceny, ale

hlavně za organizaci tomboly, našim členům za odvedenou práci při přípravě a úklidu sálu, ale hlavně těm, pro které to děláme, na zábavu přijdou a spolu s námi se tam výborně pobaví.

Již dnes se těšíme na další a pevně věříme, že ne poslední zábavu, kterou letos plánujeme na **16. listopadu**.

Za Spolek rybářů Řitka,
s pozdravem Petrův zdar.

MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA

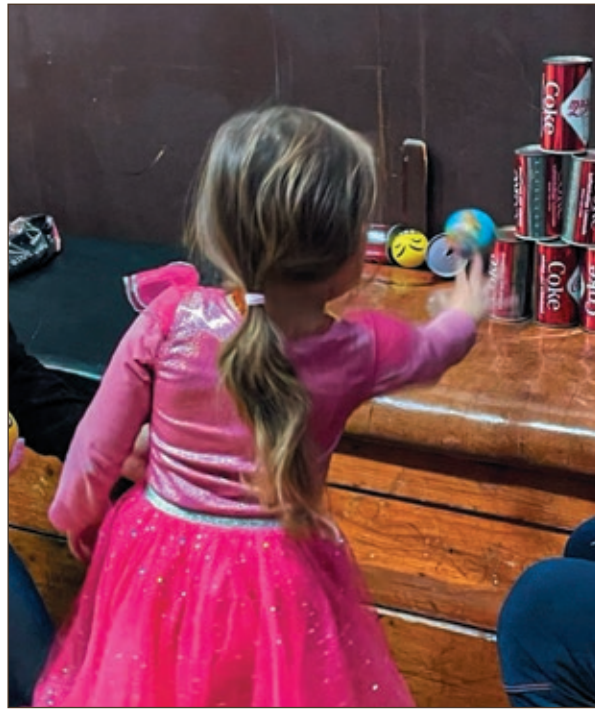
V době, kdy píšeme tuto připomínku na besídku, kterou pro děti za přítomnosti Mikuláše, anděla a čertů uspořádala Tělocvičná jednota Sokol Řitka za spoluúčasti obce Řitka, to venku vypadá spíše na jaro než na zimu, ale i přesto...

Děkujeme Tělocvičné jednotě Sokol Řitka za organizaci a těšíme se na nové setkání 16. 3. 2024 od 15 hodin opět v sokolovně na maškarním karnevalu.

Hana Mašková
– starostka TJ Sokol Řitka

JUDr. Lenka Slováčková
– místostarostka obce

NOVOSTAVBA PRO STO DĚTÍ

Projekt nové mateřské školy úspěšně pokračuje a my vám chceme přinést informace o průběhu celého projektu.

Nejprve si ve zkratce připomeňme historii vzniku současné mateřské školy v Řitce. Stavba byla původně koncipována jako zázemí pro pracovníky výstavby dálnice D4. Následně bylo její využití změněno na mateřskou školu. Ta v naší obci funguje již 35 let. Za tuto dobu připravila na vzdělávání v základních školách opravdu mnoho dětí. Sestává ze dvou tříd.

Kapacita nestačí

Momentálně dochází do mateřské školy 51 dětí. Bohužel její kapacita je již řadu let nedostačující a budova je ve špatném technickém stavu. V roce 2005 byla provedena výměna oken za plastová. Dva roky před tím zřizovatel rozhodl o výstavbě nové mateřské školy místo celkové rekonstrukce, kdy se z dnešního pohledu jedná o stavbu provozně nákladnou, tepelně nedostatečně izolovanou a kapacitně nedostačující.

Vyhlásili jsme výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace novostavby mateřské školy a demolici té stávající. Ve výběrovém řízení uspěla projekční firma PilsProjekt, s.r.o. z Plzně, která má zkušenosti s cca 20 jinými školskými stavbami. Výběrové řízení bylo přezkoumáno Krajským úřadem Středočeského kraje se závěrem, že nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Navržená novostavba je připravována s kapacitou celkem 100 dětí předškolního věku ve 4 třídách. Součástí bude vlastní gastro provoz s vařením obědů pro děti a personál. Také je uvažováno s rezervou pro vaření občanům obce nebo externím subjektům s výdejním okénkem z ulice.

Dvoupodlažní budova

Mateřská škola je navržena jako dvoupodlažní stavba se sedlovou střechou podél východní hranice stávajícího areálu mateřské školy, tj. podél zdi sousedící s firmou Eclisse. Po dokončení realizace novostavby bude provedena demolice stávajícího objektu a na jejím místě bude zřízena zahrada školy s novým oplocením. Směrem k ulici vznikne řada nových parkovacích míst pro automobily rodičů a personálu školy. Součástí připravovaného projektu je také samostatně stojící altán pro možnost venkovní výuky dětí v příjemném prostředí zahrady. Akustické opatření podél D4 je řešeno samostatným projektem ŘSD, jehož cílem je pokles hluku, a to nejen v areálu a přilehlých prostorech mateřské školy od provozu na dálnici D4.

Skládaná dřevostavba

Navržená stavba mateřské školy je v systému skládané dřevostavby ze stěnových a stropních panelů. Tato varianta byla zvolena pro její rychlou realizaci. Nemáme možnost – byť dočasnou – umístění dětí do žádné mateřské školy v blízkém okolí.

Stávající objekt mateřské školy

Stavba je svou konstrukcí a vybavením pojata velmi moderně a zároveň provozně značně úsporně:

- velmi dobré tepelně izolační vlastnosti všech konstrukcí objektu
- venkovní žaluzie pro zastínění oken
- vzduchotechnika s rekuperací tepla pro zajištění čerstvého vzduchu ve všech místnostech
- podlahové teplovodní vytápění s tepelným čerpadlem jako zdrojem tepla
- chlazení interiéru v letních měsících
- akustické podhledy ve třídách pro zajištění optimální doby dozvuku
- akusticky izolovaná skladba stropu mezi podlažními
- gastro technologie energeticky úsporná splňující štítek „energy star“
- fotovoltaické panely s bateriovým úložištěm
- okenní otvory navrženy tak, aby bylo osvětlení denních místností dostačující a zároveň rovnoměrné
- svítidla s nízkým činitelem oslnění při pohledu dětí do svítidla a s vyšším indexem podání barev
- stavba bude v souladu se zásadami „významně nepoškozovat“ dle evropské legislativy (tzv. DNSH)
- užívání dešťové vody pro automatickou závlahu zatravněné plochy zahrady

Projekt mateřské školy doplní plnohodnotná veřejná zeleň.

Příjemná zeleň i zadržování vody

Počítá se zde s vysazením stromů u vstupního prostoru, které poskytnou příjemný stín. V ulici vznikne nový prostor založený na technologiích umožňujících zadržování vody v prostoru, podporující růst stromů a závluku rostlin. Chceme udělat vše pro to, aby voda neodtekla jen tak do kanalizace.

Naším cílem je vytvořit jak vnitřní, tak vnější prostor pro příjemný pobyt dětí.

V tuto chvíli předpokládáme, že ve druhé polovině roku 2024 bude vydáno stavební povolení.

Držte nám palce, ať projekt nové mateřské školy úspěšně pokračuje dál.

Bc. Kateřina Dvořáková – ředitelka MŠ
Ing. Václav Kuchynka – vedoucí projektant
Jiří Mašek – zastupitel obce
JUDr. Lenka Slováčková – místostarostka

Protihluková stěna kolem dálnice D4

V předcházejícím článku se zmiňujeme o akustickém opatření podél dálnice D4, které je řešeno samostatným projektem ŘSD, jehož cílem je pokles hluku, a to nejen v areálu a přilehlých prostorech mateřské školy od provozu na dálnici D4.

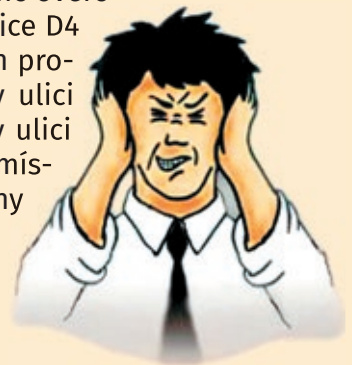
Proto vám přinášíme krátkou informaci o plánované stavbě protihlukové stěny, která by měla být ve staničení D4 v km 13,543-14,088 vpravo, měla by mít délku 557 m a výšku 4,0 m (přibližné umístění v ortofotomapě níže).

Bude se jednat o takzvanou mobilní protihlukovou stěnu, tedy betonové svodidlo s integrovanou protihlukovou stěnou.

Na stavbu protihlukové stěny je vydáno pravomocné společné rozhodnutí, zpracovává se projektová dokumentace pro výběr zhotovitele. Výběrové řízení na zhotovitele se předpokládá v druhé polovině roku 2024 a samotná realizace protihlukové stěny v období letních prázdnin 2025.

V září 2023 bylo realizováno ověřovací měření hluku z dálnice D4 v chráněných venkovních prostorech staveb čp. 267 v ulici Pod Pražskou a čp. 178 v ulici K Ladům. V obou těchto místech nejsou překračovány hygienické limity hluku v denní ani noční době.

Ing. Radek Kropelnický
 - vedoucí samostatného oddělení životního prostředí
JUDr. Lenka Slováčková - místostarostka

Muzeum Laty Brandisové

Princezna Kinská

žilo divadlem a křtem hříbat

Na podzim třetího září jsme na zámku v Řitce společně oslavili letošní přírůstky ve zdejších stájích Jezdeckého klubu Norma. Představili jsme a pokřtili hříbátka odchovaná v plemenné knize koní Kinských. Slavnost pokračovala tematickým divadelním představením o komtese Latě Brandisové, která spolu se svými sourozenci na zdejším zámku vyrostla. Důstojně jsme tak vzdali hold statečné ženě, která změnila historii dostihového sportu.

Děti Brandisovy získávaly zde na Řitce jezdecké dovednosti a zcela jistě projížděly i místy, kudy se dnes pohybujete i vy, občané Řitky. Když komteska obdařená talentem i citem pro koňskou duši – Lata – zcela propadla kouzlu dostihů, musela napřed zdolat téměř neprostupnou bariéru mužského a ženského světa. Pomyslně tak překonala Taxisův příkop už ve chvíli, kdy jako první žena v historii startovala ve Velké pardubické steeplechase.

Čelila totiž obrovskému odporu a protestu mužů, převážně armádních důstojníků. A k jejich úžasu je dokázala také porážet, dokonce je až dosud jedinou ženou – vítězkou tohoto nejtěžšího překážkového dostihu kontinentální Evropy. Byť se několik jezdkyň pokusilo sesadit ji z piedestalu, žádné se to nikdy nepodařilo!

Představení s výmluvným názvem: Lata

Na neobyčejný životní příběh Laty Brandisové jsme se mohli těšit i v další části odpoledne, kdy nám jej představili herečky Barbora Osvaldová a Markéta Lážnovská v divadelní hře nazvané stručně Lata.

Barbora Osvaldová je rovněž kmotrou prvního z hříbat, ale nejen to. Je totiž zároveň vnučkou dostihového trenéra Karla Šmejdy z Velké Chuchle, jehož koně Lata jezdila. Divadlo bylo již několikrát odehráno v divadle Jana Kašky na Zbraslavi nebo ve Werichově vile v Praze. A brzy – 27. dubna bude odehráno i v rodišti Laty na zámku v Úmoníně u Kutné hory.

Kůň Norma jako dostihový fenomén

A na jakých koních tedy Lata jela své nejslavnější dostihy? Byli to koně rodiny Kinských, reprezentovala červenobílé barvy svého strýce Radslava. Tak tomu bylo i při slavném pardubickém vítězství na její milované klisně Normě, mnohonásobné účastnici Velké pardubické. Norma měla specifické žluté zbarvení koní z chlumeckého chovu Kinských, s bílou hřívou a ocasioními žíněmi, tzv. *isabela*. Další typickou barvou zmíněného chovu je plavá, tedy žlutá s tmavou hřívou a ocasem. Obě varianty barev koní Kinských, jak isabelu, tak plaváka můžete dnes na Řitce vidět.

Díky všem, kteří pomáhají

Po představení si mohli návštěvníci prohlédnout prostory muzea a jezdeckých stájí. Vybraná částka na vstupném byla darována přes dárcovský portál Donio.cz na úhradu operace klisny na veterinární klinice v Brně. Tímto bych chtěla poděkovat všem, kteří nám pomáhají, abychom to tady přežili. Někteří pomůžou svojí prací, jiní dobrou radou a v neposlední řadě i našim donátorům. Ještě bych na závěr chtěla vyslovit jedno přání: Ráda bych, aby nově vybírané daně z movitých věcí ve výši 99 tisíc ročně z lesa na Řitce a zaplacené daně za les, které činí za posledních třináct let 430 tisíc, posloužili zpět lesu a byla opravena cesta v lese ve vlastnictví obce Řitka navazující na ulici Řevnicou. Přeji všem hodně štěstí, zdraví a pevné nervy nejen v tomto roce.

Tip pro čtenáře čtvrtletníku

V muzeu, které provozuje **Jezdecký klub Norma z. s.** si můžete koupit knihu **Nezlomná** od anglického spisovatele **Richarda Askwitha**, která vyšla v roce 2019.

Prohlídku muzea a stájí lze domluvit u paní **Gabriely Křístkové** na tel.: +420 608 822 314 nebo napsat e-mail: jknorma@zamekritka.cz.

Archie a Metalcom

Elvíra a Princezna

V roce 2022 obec Řitka získala na základě rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství č. j. 160298/2021/KUSK, povolení k provozování vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu.

Rovněž je obec vlastníkem (mimo soukromých přípojek) veškeré vodohospodářské infrastruktury. Vodohospodářská infrastruktura představuje soubor vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Provozování vodovodů a kanalizací je souhrn činností, kterými se zajišťuje dodávka pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod.

Vodné je úplatou za službu spojenou s dodávkou pitné vody. Stočné pak úplatou za službu spojenou s odváděním a čištěním odpadních vod. Média i politici často mylně mluví o ceně vody, čímž zcela opomíjejí „non-stop“ službu s tím spojenou!

Jasná a přísná pravidla

Cena pro vodné a pro stočné je regulována státem a pro její stanovení jsou nastavena jasná a přísná pravidla ze strany Ministerstva financí a Ministerstva zemědělství. Na tuto cenu se nově od 1. 1. 2024 vztahuje 12% sazba DPH. Do 31. 12. 2023 byla sazba DPH nižší, a to 10%. Zvýšení DPH má samozřejmě vliv na koncovou cenu pro odběratele.

Loňské náklady ovlivňují cenu

Cenu pro vodné a pro stočné – tzv. kalkulaci – každoročně navrhuje a schvaluje obec na základě nákladů vynaložených v roce předešlém. Do ceny se promítají veškeré náklady spojené s nákupem pitné vody z mníšeckého regionu

Vodné a stočné pro rok 2024:

Cena pro vodné	79,52 Kč/m ³
Cena pro stočné	56,20 Kč/m ³
Cena pro vodné + DPH	89,06 Kč/m ³
Cena pro stočné +DPH	62,94 Kč/m ³

Pro rok 2024 Státní fond životního prostředí ČR stanovil sociálně únosnou cenu vody (tj. vodné + stočné) pro Středočeský kraj ve výši 174,21 Kč/m³ včetně DPH.

Číslo účtu k platbě vodného a stočného
(včetně záloh): **1038-389820399/0800**

Variabilní symbol k platbám na zálohy v roce **2024: 2024 + číslo smlouvy**
– tedy číslo popisné,
případně číslo orientační

a s provozováním VHI (vodohospodářské infrastruktury) včetně nákladů na elektrickou energii, provozní náklady na údržbu, čištění, opravy poruch a havárií včetně materiálu, potřebné chemikálie a technika, laboratorní rozborů vody, nákup vodoměrů, mzdy provozních zaměstnanců a také prostředky na obnovu VHI.

Nemáme vlastní zdroj

Skutečnost, že obec Řitka nemá vlastní zdroj pitné vody a musí ji tak nakupovat od jiného provozovatele, se významně promítá do výše ceny pro vodné. V roce 2024 stoupla cena kubíku vody dodávané z mníšeckého regionu z loňských 31,81 Kč/m³ bez DPH na 40,24 Kč/m³ bez DPH (tj. nárůst o 21 %). To se samozřejmě, stejně jako zvýšení DPH, promítlo do výše koncové ceny pro odběratele.

Vodoměry i externí dodavatelé také něco stojí. Také nákup vodoměrů, které musí být měněny každých šest let, zejména jedná-li se o dálkově odečítané vodoměry (cena cca 4 tisíce korun za 1 kus), představuje významnou položku v kalkulaci ceny pro vodné.

Zejména u ceny pro stočné je významnou nákladovou položkou také cena elektrické energie, která se spotřebuje na čistírnu odpadních vod (více než **50 000 Kč bez DPH za měsíc**).

Součástí provozování VHI jsou také činnosti, které obec není schopna zajistit vlastními silami, protože se jedná o práce, ke kterým je třeba specifické vybavení nebo akreditace, jako jsou například laboratorní rozborů pitné vody a odpadních vod, čištění kanalizace tlakovým vozem, opravy nebo servis technologie na čistírnu odpadních vod atd. Tyto činnosti obec zajišťuje prostřednictvím externích dodavatelů a náklady na ně se také promítají do cen pro vodné a pro stočné.

Fond životního prostředí si hlídá dotace

Poslední významnou položkou kalkulace cen pro vodné a pro stočné jsou náklady na tzv. obnovu VHI. Obec má ze zákona povinnost tvořit finanční rezervu na tuto obnovu v takové výši, aby zajistila udržitelnost a provozuschopnost VHI ve svém vlastnictví (ročně se jedná o více než 1,4 mil. Kč bez DPH). V případě, že VHI je dotována z evropských peněz, jedná se také o jednu z podmínek, kterou musí obec plnit coby příjemce dotace vůči poskytovateli této dotace, což je Státní fond životního prostředí ČR. Tyto prostředky na obnovu VHI, které obec generuje z vodného a stočného, jsou alokovány ve Fondu obnovy vodohospodářského majetku, který obec zřídila právě pro tyto účely, a nesmí být použity jinde než na stávající VHI. Obec provozuje vodohospodářskou infrastrukturu (VHI) bez zisku. V případě, že se obec rozhodne nastavit pro občany nižší cenu pro vodné nebo pro stočné, může v kalkulaci vykázat záporný zisk a ceny „dotovat“. To však nelze udělat v případě, že je VHI finančně podpořena z evropských peněz, což je i případ kanalizace a čistírny odpadních vod Řitka. U pitné vody tuto možnost využít lze a pro rok 2024 ji obec využila. Tím se v podstatě obec zavázala k tomu, že většinu peněz na obnovu vodovodu vytvoří z obecního rozpočtu.

Fakturace vodného a stočného

Ve vazbě na to, jak rostou jednotlivé náklady, které se promítají do vodného a stočného, zcela logicky roste i výše cen pro vodné a pro stočné. Stejně jako u jiných médií (elektriny či plynu) je i provozovatel VHI – coby dodavatel služeb spojených s vodou – dle zákona povinen uzavřít písemnou smlouvu s odběratelem. Na základě této smlouvy je pak odběrateli fakturováno vodné anebo stočné.

Fakturace vodného a stočného probíhá převážně na základě pravidelných odečtů stavu vodoměru. Termíny odečtů jsou vždy dopředu oznámeny, aby bylo zajištěno, že bude odběratel doma. Odběratel je nejen povinen vodoměr zpřístupnit pracovníkům, kteří odečty provádějí, ale je také povinen se o vodoměr starat a kontrolovat, zda je funkční. Jakoukoliv závadu musí odběratel bez prodlení nahlásit provozovateli.

Povinnosti odběratele vody

Stejně tak je odběratel, resp. vlastník připojené nemovitosti ze zákona povinen zajistit, aby jeho vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu, tzn. aby byla přípojka vodotěsná. Jinak nemůže obec garantovat, že dodávaná voda bude pitná. U kanalizační přípojky je její vlastník ze zákona povinen zajistit, aby byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průřezového profilu kanalizační stoky, do které je zaústěna. Jinými slovy, aby nedocházelo k ucpání přípojky nebo úniku odpadních vod mimo kanalizaci.

I vlastní zdroj vody je předmětem smlouvy

Má-li odběratel vlastní zdroj vody (studna nebo vrt, případně nádrž na dešťovou vodu užívanou na splachování WC) a nemá na něm osazený vodoměr, pak je mu stočné fakturováno podle směrných čísel pro počet osob, které skutečně bydlí v dané nemovitosti (tento údaj je uveden ve smlouvě). Stejně jako u jiných médií má i dodavatel vody právo v případě neplatičů či zásadního porušení smlouvy dodávku vody nebo odvádění odpadních vod přerušit až do zaplacení pohledávky včetně nákladů spojených s tímto přerušením.

Ing. Veronika Jáglová,
odborný zástupce provozovatele
JUDr. Lenka Slováčková,
místostarostka

Řitická obecní vláda soupeří s Českou vládou o to, kterým „úsporným“ balíčkem sáhne do peněženek našich občanů hlouběji

Česká vláda zvýšila daň z nemovitosti o 80 %. Řitická vláda navýšila základní koeficient pro výpočet daně z čísla 2 na 3, tedy o dalších 50 %. Nejpozději v dubnu zjistíme, kolik nás tato „legrace“ stojí.

Řitická vláda navýšila cenu vodného a stočného ze 104,19 Kč/m³ v roce 2022 na 152 Kč/m³ pro rok 2024. Toto navýšení představuje 45,9%. Dospěli jsme tak k mnohem vyšší než celostátní inflaci a pokročili mezi absolutní špičku ceny v rámci celé České republiky.

Na počátku roku 2023 jsme všichni platili vodné a stočné včetně 10% DPH za celý rok 2022. Ovšem plátcem DPH se obec stala až od 1.7.2022. Účetně byla tato operace správná, protože v době vystavení faktury za celý rok musela obec účtovat i DPH. Ovšem správně měla obec provést odečet vodoměrů k 1.7.2022, první půlrok vyfakturovat bez DPH a teprve druhý půlrok účtovat

s DPH. O kolik stokorun každý z nás přišel, si jistě umíme spočítat.

Od 1. 1. 2024 došlo z rozhodnutí Rady naší obce znovu k razantnímu zvýšení ceny vodného a stočného. Odečet vodoměrů ovšem obec provedla k datu 20.12.2023. Těch 11 dnů, zbývajících do konce roku, nám zřejmě přičte až bude vystavovat faktury začátkem roku 2025 za spotřebu v roce 2024, tedy znovu za výrazně vyšší cenu. To nás všechny bude stát další stokoruny navíc.

V Řitce přitom nežijí jen samí bohatí občané, právě naopak a tyto zbytečné díry v našich peněženkách mohou být pro řadu našich občanů velmi, velmi citelné.

Je tedy třeba u příštích voleb přemýšlet, jestli takovéto vedení naší obce skutečně chceme!

Ing. Luboš Táborský
opoziční zastupitel obce

ODPOVĚĚ VEDENÍ OBCE

V reakci na článek Ing. Táborského mohu uvést pouze následující;

- **co se týče daně z nemovitosti**, tomuto tématu jsem se věnoval v textu „ze starostova šuplíku, kde si myslím, že je dostatečně vysvětlena příčina a důsledky změn v koeficientu daně z nemovitosti,
- **co se týká problematiky vody a stočného**, tím se velmi podrobně a seriózně zabývá článek místostarostky JUDr. Slováčkové, kde je veškerá problematika velice důkladně a obsírně popsána.

Nicméně nad rámec článku JUDr. Slováčkové si dovoluji v kostce připomenout, že ohledně cen vody a stočného platí několik zákonitostí, přes které tzv. „nejede vlak“! Cena provozování systému vodovodní a kanalizační infrastruktury je závislá na počtu jejich uživatelů, resp. odběratelů, takže čím méně uživatelů, tím vyšší náklady připadají na hlavu.

Úprava ceny vody se stanoví podle zákonů a souvisejících předpisů, kterými je provozovatel povinen se řídit, obec Řitka samozřejmě není výjimkou.

Odečty a výpočty se rovněž řídí zákony a předpisy, takže i při dělení časového období a změny sazeb daní se toto promítá do výpočtu stanoveným způsobem, a nikoliv dle libovůle provozovatele.

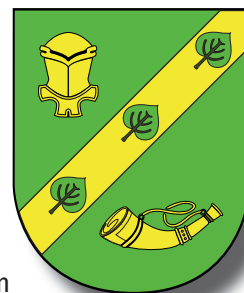
Provozovatel je ze zákona povinen do cen promítat skutečné náklady včetně nákladů na obnovu a údržbu vodárenské infrastruktury

Dále bych se na základě výše uvedeného rád zastavil u poněkud barnumského prohlášení autora kritického článku, že obec Řitka je na absolutní špičce cen vodného a stočného v ČR. **Ono tomu tak ovšem není.** Pokud sáhne např. po našem nejbližším sousedovi, tj. Mníšku pod Brdy, tak ten má se stejnými vstupy (např. cena nakupované vody) výslednou cenu vodného a stočného 147,41 Kč, včetně DPH, což je v zásadě srovnatelné s cenou vody u nás. Pokud bychom namátkou chtěli poukázat na skutečně vyšší ceny vodného a stočného, tak např. Unhošť má 175 Kč, Kladno 175 Kč, Libušín rovněž 175 Kč, a to se jedná o Středočeský kraj.

Možná řadu znepokojených lidí částečně uklidní, že na základě oznámení byla v obci provedena kontrola Ministerstvem financí ČR, resp. cenovým úřadem, který kromě drobné administrativní chyby neshledal žádné závady.

V zásadě, pokud to shrnu: autor článku ing Táborský se pokouší čtenářům podsouvat, že ve vedení obce je banda neschopných břídilů a on by to jistě zvládl „lépe a radostněji“, třebaže se v článku čtenář nikde nedoví, jak by to dělal jinak, ale to snad možná příště. Nicméně kritika je zřejmě autorovo hobby, jak se mohou uživatelé facebooku dočíst na FB stránkách ing Táborského.

Mgr. Kamil Abbid, starosta

VŠE LIDSKÉ PROCHÁZÍ ŽALUDKEM

Rády bychom Vám v tomto lákavém „okénku“ dávaly tipy na restaurace v okolí, případně i vzdálenější, které budou stát za navštívení. A jelikož se jedná o naše první okénko, samozřejmě bylo zavítat do místní restaurace

PANSKÝ DVŮR

Předpokládáme, že drtivá většina obyvatel Řitky tuto restauraci velmi dobře zná, ale i tak není na škodu trochu ji připomenout a představit. **Musíme podotknout, že místní kuchyně je velmi chutná.** Každý den vaří „hotovkové menu“, také mají nově **stálý jídelní lístek** a vaří

se až do 20.00 hodin! Jídla je možné si nechat zabalit s sebou, takže tuto možnost můžeme využít, když se nám nechce zrovna vařit, ale ani vysedávat v restauraci. Zařízení má i facebookové stránky, které je dobré sledovat, jelikož mívají v restauraci i mimořádné akce, jako například **zabijačkové** nebo **dančí hody**. No, a pokud nemáme zrovna hlad, vaří zde i výbornou kávu.

Marie Léblová,
Věra Rožničková

V HÁJEMSTVÍ BOHYNĚ THÁLIE

aneb KDE SE KUMŠTU DAŘÍ

Když navštívíme rozložitý dům na příbramském kopci, odkud na nás shlíží významný barokní areál Svaté Hory, stejně vzletně se tu vzpomíná na stříbrnorudnou historii nedalekých Březových Hor, ocitneme se v docela obyčejné ředitelně... No jo – ale to by se nad lejstry, obrázky a artefakty nesměl vznášet vznešený duch Thálie, jedné z dcer boha Dia a bohyně Paměti – Mnemosyné. A sedí-li proti nám Petr Bednář i se svou zástupkyní Annou Čiperovou, nemůžeme být jinde, než ve „svatyni“ ředitele Divadla A. Dvořáka Příbram.

Zdeněk Lebl a Miloslav Humhal

Foto: archiv Divadla A. Dvořáka Příbram a Z. L.

Opravdu se nestává tak často, aby nás někde přijali tak vlídně, i když jsme sem dnes „do divadla“ nepřišli coby diváci nebo posluchači, ale zadním vchodem pro zaměstnance – herce, kulisáky, ředitele... A co bylo tím bezprostředním impulsem navštívit tamní svatostánek umění?

Dámy z říteckého obecního úřadu v prosinci navštívily předvánoční představení a všechny byly doslova unesené! Protože se zejména v této rozjitřené době chceme nechat raději unášet kumštem provozovaným na „prknech, která znamenají svět“, než vysedáváním u nelibých televizních zpráv, budeme v každém vydání obecního čtvrtletníku přinášet čerstvé ovoce do kulturního koše. A začínáme v Příbrami, kam to máme půlhodinku autem, jmenovitě právě v příbramském divadle, kterému bude věnován celý rok 2024.

Divadlo
A. Dvořáka
Příbram

Slovo má Petr Bednář:

„Vítám vás v našem divadle – svým způsobem multifunkčním centru, opírajícím se o tři zásadní činnosti: První je samotné divadlo, naše vlajková loď skládající se z Velké a Malé scény, estrádního sálu, kina, D – klubu...“

Divákům nabízíme pět až šest premiér ročně a převážně z Prahy dovážíme divákům to nejlepší, co je technicky možné uvést. Důležité jsou pro nás i zájezdy, dá se říct po celé republice. Pravidelně se zúčastňujeme Středočeského kulturního léta, nicméně naše produkce je k vidění samozřejmě i mimo region. Třeba v Mariánských lázních, ve Strážnici, na Slovensku, ale vloni jsme například hráli i ve Vídni...“

Máte se čím chlubit. Kolik představení ročně odehrajete?

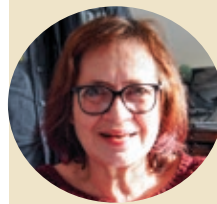
Kolem 200 vlastních představení, z toho je asi 75 zájezdových. A dalších 45 inscenací jsme vloni dovezli.

V Praze naše divadlo pravidelně hostuje, nejméně jednou měsíčně s hrou Hrdý Budžes v Divadle Kalich. V žižkovském divadle U Círmánů jsme zastoupeni dokonce ve všech čtyřech skupinách předplatného, vždy premiérou našeho titulu a každé naše představení je zde uvedeno jako „pražská premiéra“.

Pokaždé, když uvedeme příbramskou premiéru, 14 dní nato ji hrajeme v Praze. V letní sezóně hrajeme v plenéru: na hradech a zámcích, ve skanzenech. Po celé ČR – Rostoky u Prahy, Březnice, Vysoký Chlumec, Hořovice...,

Brňákům i sami sobě jsme přichystali překvapení, když jsme na tamní Kraví hoře odehráli Baladu pro banditu, která se na scéně místního Divadla na provázku narodila. Říkali jsme si – to je o hubu, vypískají nás, jenže bylo skoro vyprodáno a vysloužili jsme si potlesk vestoje, a to je od Brňáků co říct!!!

Anna Čiperová:

„Příbram má 33 tisíc obyvatel, a každý do divadla nechodí. Kdybychom hráli jen v našem městě, neuživil bychom se. Kromě toho je na úrovni oblastního divadla potěšující, že několik našich představení má za sebou přes 100 repríz...“

Hrdý Budžes

Co můžete nabídnout těm, kteří si rádi pojistí vstupenky na to, oč nechtějí přijít?

Máme své věrné předplatitele. De facto začínáme s dětským divákem, což znamená, že každý měsíc u nás funguje dětské předplatné na pohádky, jejichž prostřednictvím se naši nejmladší diváci s divadlem vlastně seznamují. Pak někteří z nich přechází do Klubu mladého diváka, který reprezentují osmáci, devátáci, střední školy, pro něž hrajeme pátky odpoledne, aby se přihlásili dobrovolně. A tak v podstatě doplňujeme divácký dorost.

I po těch devíti letech, co takhle hrajeme, k nám přijde měsíčně na 200 až 250 studentů včetně svých učitelů a profesorů.

Pro dospělého diváka máme deset předplatitelských skupin, ale přirozeně hrajeme i představení takzvané „na volnou kasu“.

U nás nejen perfektně a zadarmo zaparkujete přímo před divadlem, ale zároveň není bez zájmovosti, že naše cena vstupného většinou respektuje možnosti příbramských peněženek.

Když jsme u kasy – co je váš „kasovní trhák“?

Příští rok, když všechno dobře dopadne, bude mít Hrdý Budžes s Bárou Hrzánovou v hlavní roli tisíce reprízy! Premiéru měl u nás před jednadvaceti lety. Stává se tak kromě „Cimrmanů“ v Čechách, na Moravě i ve Slezsku absolutně nejhranějším představením. Jenže my jsme na rozdíl od Divadla Jára Cimrmana repertoárové divadlo.

Přiblížte to, prosím, potencionálnímu laikovi.

Zkrátka u nás si vyberete jak komedii (Limonádový Joe), baladu (Balada pro banditu má 100 repríz), drama... Třeba v Maryši bratru Mrštíkových exceluje Tomáš Töpfer.

Vedle toho u nás můžete vidět „dovážené“ STUDIO DVA, Divadlo Ungelt a jiné.

Jak si to máme vysvětlit?

Jednoduše – my jsme „příspěvkovka“. Soukromníci mají svoji ekonomiku postavenou jinak.

My máme velkou kapacitu – na Velké scéně je v hledišti 427 míst. Naši vstupenku si můžete opatřit z pohodlí domova elektronicky. Buď si jí vytisknete nebo ukážete na mobilu a jdete si sednout...

Mohli bychom se zmínit, jaké výhody jste uchystali důchodcům?

To udělám rád. Máme dvě skupiny seniorů, kterým rovněž poskytujeme speciální předplatné. Hrajeme pro ně třeba ve 4 hodiny odpoledne.

(A zástupkyně ředitele Anna Čiperová doplňuje, že „celoroční předplatné pro důchodce činí 500 korun. U nás v divadle myslíme i na sociálně slabší rodiny.“)

Figaro

Balada pro banditu

Balada pro banditu – Lesní divadlo Na Skalce
Nové Podlesí u Příbrami

Limonádový Joe

DLO PATŘÍ DĚTEM. Má svůj začátek před sedmnácti lety a koná se ve všech prostorách divadla i v jeho bezprostředním okolí. Návštěvnost je obrovská, každý rok přijdou tisíce dětí se svými rodiči. Funguje to tak, že si každý koupí náramek za 150 korun a celý den si může už jen vybírat z nejrůznějších atrakcí. Jen pro letošek jich tu bude víc než 50. Dál tu budou třeba horolezecké stěny, koně, populární dětský vláček, hasiči, a spousta dalších aktivit. Celý seznam obsahuje asi 150 stanovišť. Hraje se divadlo na Velké i Malé scéně, promítá kino.

Letos rozšířujeme prostor.

Divadla patří dětům

Ale my důchodcům rovněž promítáme – vždy v úterý od 16 hodin v kině (kapacita 249 míst), kde můžou shlédnout české, případně dabované filmy zahraniční provenience.

Na Malé scéně uvádíme naše spíš komornější a kontaktní inscenace (Splašené nůžky, Figaro, Chvála bláznovství) a repertoár doplníme představeními, která by na velkém jevišti tak nevynikla, například z pražské Violy, některá představení Divadla Ungelt a v neposlední řadě se zde realizují místní amatérské soubory.

DIVADLO JAKO ZÁKLADNÍ KÁMEN UMĚNÍ

Podzim 1959 byl pro Příbramské slavnostní: Poprvé se zdvihla opona zbrusu nového divadla, když jen pár dní předtím se v Praze Ve Smečkách otevřel legendární Semafor.

Monumentální budova příbramského stánku umění několikrát změnila svůj název, který dnes zní Divadlo A. Dvořáka Příbram a je poctou hudebnímu skladateli, který často jezdil do budovy zvané „zámeček“ ve Vysoké u Příbrami.

Pokud jsme měli možnost seznámit se s vašimi aktivitami, víme, že se nadmíru věnujete dětem, že?

To vám s radostí potvrdím. I akce pro děti jsou pro nás stěžejní. Tři z nich jsou největší. První je DIVA-

Vánoce v divadle

Jak to dokážete ukočirovat?

O celou akci se stará na místě našich až 400 proškolených pořadatelů, kteří mají pořad co dělat.

Především na to nejdou peníze z rozpočtu – snažíme se tuhle oblíbenou akci provozovat ze sponzorských příspěvků, („bez kterých bychom se absolutně neobešli,“ připomíná zástupkyně ředitele A. Čiperová).

Když vidíme ty rozjásané tváře, těší nás to. Protože – málo platné – nejdůležitější je podle mě první setkání dítěte s divadlem, to si bude pamatovat celý život!

Když sem coby špunti přijdou na hranou pohádku, do kina nebo na různé dílničky, takový

zážitek v nich zakoření a jak rostou, vracejí se.

Na co se ještě mohou děti u vás těšit?

Na VÁNOCE V DIVADLE – divadlo, promítání, dílničky, malování na obličeje... Pokud v dílničkách vyrobí pět „věcí“, dostanou razítka a na jejich základě si z hromady pod vánočním stromkem můžou vybrat svůj dárek – panenky, autíčka, stavebnice, na co si vzpomenete. Někdy je to docela sranda, protože panenky bývají i ve čtyřech různých oblečeních, takže jsme zažili situaci, že si holčička půl hodiny vybírala panenku podle svého gusta. Načež přišel její tatínek, úplně zelenej, a že dceruška si chce milou panenku vyměnit...

Děti se mohou setkat a třeba vyfotit se Sněhulákem, Zimní královnou a spoustou dalších kostýmovaných postav.

Zřejmě zbývají Velikonoce...

Přesně tak – ty vznikly za covidu místo Vánoc a už nám zůstaly. Sice nejsou tak „bohaté“, ale zase se při nich pletou pomlázky, „vyskytují“ různé zajíčkové, Berušky a tak.

KARNEVAL PRO DĚTI

Ten děláme trochu jinak – u nás děti parádně tancují, soutěží a ještě jim dáváme dárečky. Všichni říkali, ty jsi se zbláznil, karneval se dělá brzy z jara – no a já jsem si prosadil, že bude na podzim. A od té doby to tak je.

Divadlo A. Dvořák Příbram
pořádá pod záštitou Města Příbram

VELIKONOCE V DIVADLE

SOBOTA
16. 3. 2024
10:00 – 17:00
Estrádní sál

- ZÁBAVA PRO DĚTI
- VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ
- POHÁDKY V KINĚ A V DIVADLE
- POMLÁZKA OD VELIKONOČNÍHO ZAJÍČKA

Jednotné vstupné 150 Kč

DIVADELNÍM KUKÁTKEM

Na sklonku loňského roku jsme v příbramském Divadle A. Dvořáka navštívily zájezdové představení Komorního divadla Kalich s názvem Na útěku, road movie, což vlastně česky znamená něco jako cestovatelství žánr.

Divadelní hra pojednává o dvou zcela rozdílných ženách, které by si za normálních okolností neměly ani co říct, ale společný útěk od stereotypů spojí jejich cesty dohromady. Jedna utíká od rodiny a druhá z domova důchodců.

Na výpadovce v noci čekají dvě ne zcela tradiční stupačky. Není vůbec nic, co by je spojovalo. Z původního hašteření o první zastavené auto se postupně zrodí nápad na společný útěk.

A právě společná cesta mezi nimi vytvoří nádherný vztah. Hra je úžasnou příležitostí pro obě hlavní představitelky v podání Terezy Kostkové a Carmen Mayerové.

Představení jiskří laskavým pravdivým humorem a lidskostí.

MARIE LÉBLOVÁ,
zastupitelka obce

Střední Povltaví pojmenované po řece klikatící se od Šumavy až po hlavní město je pozoruhodnou končinou. Chceme-li se za jarních vycházek vyhnout davům turistů, neznám intimnější kout ve Středních Čechách než ten v okolí Kamýka nad Vltavou a Sedlčan.

Zdeněk Lebl

Foto: autor

Paměť vložená do hradních zdí i vltavských vod

Krajina na dohled od „naší“ Brdské vrchoviny, formovaná lesíky, pahorky, údolíčky, jež obtékají zvlněná pole. Jestli se dříve o Sedlčansku na pomezí Středních a Jižních Čech mluvilo jako o chudém regionu a naříkalo se, že tudy nevede významná železnice ani dálnice, dnes by to bylo považováno za nenahraditelnou devizu!

Je to tak – kam oko dohlédne, nevidíme továrnu ani rušnou silnici, která by nám zkřížila cestu za přírodou, prostou civilizačních nástrah. Kdo sem jednou zavítal, stále se vrací do nezničené, dojemně malebné krajiny, k níž neodmyslitelně patří balvany – co trůní na kopcích – a nad řekou Vltavou skály, zanedlouho krásně sytou květenou.

Co nevezala voda, odnesl čas...

A právě naše nejvodnatější řeka, která pramení v šumavských lesích a po 424 kilometrech dlouhé štreky se vlíje do Labe, má na svých březích netušená zákoutí, odkud na nás dýchne historie stará stovky, dokonce tisíce let...

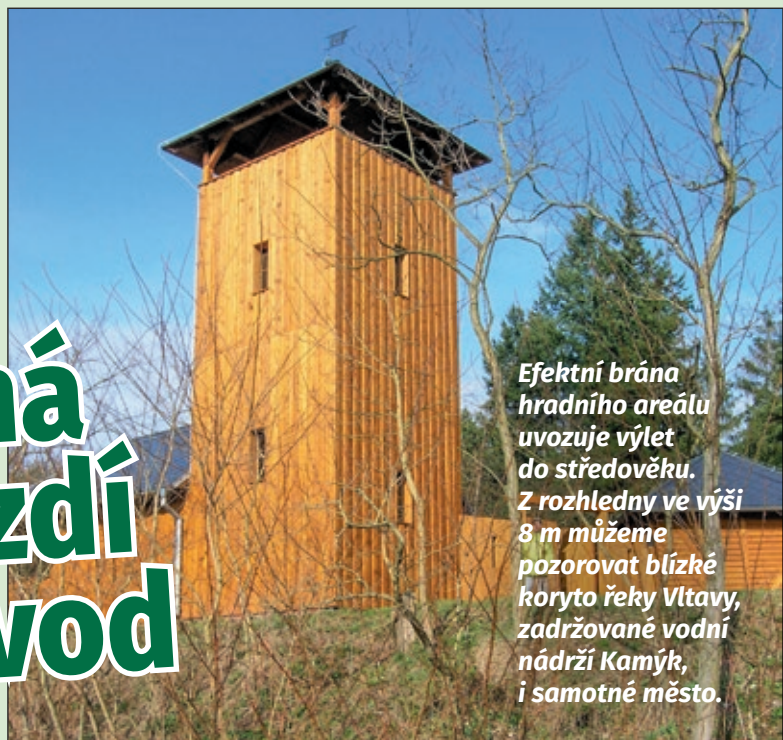
Přestože řadu pamětihodností už vzala voda a mnohé odnesl čas, pořad nás takový panenský kout země české má čím upoutat a překvapovat.

Takže když se rozhodneme na začátku našeho putování časem i krajinou načas se vrátit zpět, nebudeme troškařit a vydáme se rovnou do středověku.

V kraji kolem Vltavy bylo rušno takové, až bohyně lovu Diana musela odvracet tvář – v místních lesích bohatých na zvěř totiž nelovili jen čeští králové, ale i příležitostní pytláci.

Povltavské tvrze zažily zase nejedno dobývání a nepočítaně rytířských soubojů.

Kámen prý má svou paměť, a tak si půjdeme poslechnout, co nám

Efektivní brána hradního areálu uvozuje výlet do středověku. Z rozhledny ve výši 8 m můžeme pozorovat blízké koryto řeky Vltavy, zadržované vodní nádrží Kamýk, i samotné město.

odvypráví romantičtá kamenná zřícenina hradu Vrškamýku nedaleko Kamýka nad Vltavou.

Dočista v jiném světě

Půlhodinka po nám už dobře známé trase Dobříš – Obořiště – Višňová – Dolní Hbity, ať už po vlastní ose nebo busem nás do Kamýku bezpečně dovede. Už pěšky se po silnici vrátíme kousek zpět, abychom narazili na zelenou turistickou značku oznamující nám, že k prvnímu – z hlediska dějinných událostí dnešnímu nejvýznamnějšímu místu – to máme necelý kilometr.

Úvozovou stezkou táhnoucí se do vrchu si vyšlápneme až k areálu Vrškamýku a rázem jsme v jiném světě. Však jsme se taky stali účastníky na tabulích avizovaného Výletu do středověku.

Procházíme nově zbudovanou bránou s hláskou, chráněni dřevěným opevněním před nepřáteli, kteří číhají všude ko-

Nově zbudovaný mostek do kdysi pyšného sídla českých králů – hradu Vrškamýku

lem. Třebaže jsme v hradním areálu sami, cítíme se tu bezpečně a věříme, že si na nás hned tak někdo netroufne. To větší obavy – aby jim neodpluly penízky – měli naši dávní předchůdci, kteří z hradního návrší sledovali cvrkot na Vltavě a možná nevybíravě, zato podle dobových zákonů od osazenstva plavidel vybírali clo.

Tak málo zbylo z rozlehlého panovnického sídla

hrdá aristokratická usedlost, jejíž vznik se datuje do doby vlády českého krále Václava I., tedy do první poloviny 13. století. Nejstarší písemná zmínka o něm nese datum 31. července 1236.

Historie je jedna věc, ale za to, co zbylo z hradu, který byl ve své době významným panovnickým sídlem, by dnes sotva kdo

Určitě i tudy z nedaleké Zlaté stezky vjížděli soumarští koně na hřbetě se solí, drahými látkami, jižními plody, kořením či vínem pro panstvo

Zase ta Zlatá stezka...

Jako už poněkolkáté při našich putováních, i dnes se dotýkáme proslulé Zlaté stezky, jež spojovala Prahu se Salcburskem. Procházela totiž v bezprostřední blízkosti kamýckého hradu. Ale jak sami zanedlouho poznáme, nebyla to jediná frekventovaná komunikace v blízkosti Vrškamýku. V podhradí mohli cestující pomocí přivozu překonat tok Vltavy a přes Svatého Jana – kudy půjdeme i my – pokračovat do Sedlčan, odkud se ve středověku rozcházelo několik důležitých tras, zejména ke klášterům.

V představách se necháme unášet staletími a nazdařbůh bloumáme pod troskami kdysi majestátného sídla, jež vedlo nejen městu pod jeho hradbami, ale celému Střednímu Povltaví coby správní středisko. Jenže to, co v době naší návštěvy probleskuje mezi stromy, ani trochu nevypadá jako

dal pověstnou zlámanou grešlí. A přitom ho obýval jak zmíněný Václav I., tak jeho odbojný syn Přemysl Otakar II.

Vlevo nad námi k nebi trčí kamenné zdi obřího vladařského stavení, sloužícího zároveň jako úřad královského lovcího. Jenže skutečnost, že jsme hrad nezastihli zařízený a v plné parádě, nás nemusí mrzet, protože jeho úpadek není záležitostí několika minulých generací. To, jak dnes vypadá, má příčinu na přelomu 13. a 14. století, kdy ho opustilo panstvo a změnil se ve zříceninu. A o dvě stě let později si milý hrad rozebírali poddaní coby stavební materiál...

Ani modlitby nepomohly

Po současném bytelném mostku vcházíme na půdu Vrškamýku. Tady musíme zapnout vlastní fantazii, poněvadž v místech, kde nespátříme víc než poskládané „šutry“, bývala palácová křídla, která svým uživatelům nabízela veškerý dobový komfort. Vedle ložnic a reprezentačních prostor tu nejspíš byla i kaple, kam se náš Přemysl možná chodil modlit, aby ho na sklonku jeho vlády neopouštěli spojenci nebo aby se pro svůj odpor k německému králi Rudolfovi I. Habsburskému nedostal do říšské klatby. Obojí se bohužel stalo a přispělo k panovníkovu brzkému konci.

Ještě že se nebohý Přemyslovec v mrazivé atmosféře 80. let 13. století na Vrškamýku dostatečně ohřál. Palác byl totiž důmyslně vyhříván pomocí na tehdejší dobu sofistikovaného teplovzdušného topení. V přízemních kotelnách se vzduch ohřál o rozpálené křemenné valouny a s pomocí komínového efektu pak cirkuloval po budově...

Tam někde nahoře, kde si s mlčenlivými zdmi pohrávají mráčky na šmolkovém nebi, bývalo druhé patro, o němž se neví nic. A za celou hodinu a půl, kterou jsme věnovali středověku, tu nebylo kromě nás živé duše!

Jsme v rajónu zmijí!

Stejným terénem, jakým jsme šlapali nahoru, se vrátíme do města na úpatí hradního návrší označovaného jako Nový nebo taky Dolní Kamýk. Nový proto, že je doložena osada Starý (Horní) Kamýk, jež zanikla beze stopy a neví se ani, kde se nacházela. Most nad vltavskými vodami je značený žlutou značkou a my se po ní vydáme směr Brzina. V levotočivé zatáčce musíme kopírovat plot pozemku Penzionu Kamejk a stoupáme vzhůru k lesíku. Ale ouha! Přes sluncem rozpálené kameny své klikaté protáhlé tělo vyhřívá snad metrová zmije... Vyfotit si ji, nebo utéct? Raděj pryč od ní, co když tu čeká na prvního pocestného, aby ho „po svém“ varovala, že je to její rajón?

Na vrchu u silnice už jakoby na nás čekala dřevěná minirozhledna. Za míhajícími se mraky se vpravo tyčí kopec Bukovec (562 m n. m.), vlevo pak vyhlídka s něžným jménem Na Altánku. Je to tam, kde se Vltava ohýbá do podkovy – u Solenic – těsně pod Orlickou přehradou.

Volný pochod po silnici nám zajišťuje tak působivé pohledy na jarní Sedlčansko, že kdybychom se drželi lesních zkratk, uviděli bychom mnohem míň. Těsně před obcí Brzinou mineme odbočku na Kunclův mlýn.

Vodní mlýny na Sedlčansku

V minulosti jich fungovalo 70! Mlýnská kola mívala 3 až 5 metrů v průměru a k jejich pohonu se využívaly i docela malé potůčky, které plnily rybníčky sloužící k zadržení vody. Pod vedením majitele mlýna – *pana otce mlynáře* – tu pracoval *stárek, mládek a prášek*. Dnes jsou z mlýnů rekreační či obytné chalupy.

Baroko ve Svatém Janu

Překročíme říčku Brzinu, spojenou se samými libými českými slovy – pramení na svazích Čertovy hrbatiny, vine se oblastí Krásnohorska a nedaleko Zrůbku ústí do Vltavy. Prý je to tu samý pstruh...

Předmostí před Brzinou ozvláštňuje soška anděla, ale oči nás vedou k brzinské zajímavosti č. 1 – rotundě oblečené do svítivé fasády.

Kdo nemá v batohu „sváču“, zajde do staročeské hospody U Kotrbáčků, odedávna zájezdního, někdejšího knížecího hostince, aby dopřál žaludku, čeho si žádá.

V kopci pak přijdeme k rozcestníku, který pocestným zvěstuje, že pouhý kilometr odtud je Svatý Jan. Panorama této minivsi s okolními lesy i poli je názornou ukázkou kromobyčejné malebnosti Příbramska, k němuž tahle krajina přináleží.

Nad obcí, o níž první písemná zmínka pochází z roku 1720, se vypíná 435 m n. m. vysoký kopec Velký Hejk a o málo vyšší Černá skála. Co ale nejmladší osadu na Sedlčansku činilo zajímavou, bývala studánka se zázračnou vodou. Za ní sem putovala celá procesí, aby si vyprosila zdraví. Na místě někdejší kaple baron Norbert Kfelíř ze Zakšova – nejvyšší lesmistr knížete Schwarzenberga – postavil kostel našeho nejpobulárnějšího světce sv. Jana Nepomuckého.

Kolem domu s výstavným štítem a kamenným křížem netypicky vezděným do plotu vystupujeme k barokní svatyni, jež dala vsi jméno. Vychutnáme si přetichou velebnou atmosféru a vydáme se po žluté kolem hřbitova, s pohledem na různobarevná pole a louky, než nás ukryje les.

„Kapesní rotunda“, jinak kaplička v Brzině je nepřehlédnutelná

Pár baráčků, kostelíček, cesta, louka, národní strom lípa – a máme celého „Svatého Jana“

Kamýk nad Vltavou. Když se načas umoudří nebe, posvítí si na Vltavu i město, které má řeku ve svém názvu

Pochod za Radeckým

U kapličky se potkáváme se silnicí, kterou přejdeme a uhneme na lesní cestu ke Štílečku. Pár stavení šplhajících do kopce nad Podlipským potokem jako by za námi vyslalo delegaci koní. Vpravo nejprve uvidíme zvon zavěšený v kapličce, a pak vlevo, u domu 154 – další kapličku, vestavěnou do plotu. Teda tady je ale fakt „zakapličkováno“... Potěší i zelenkavý barokní štít domu, který se hrdě hlásí k pětileté rožmberské růži.

Už po kilometru chůze pohlednou krajinou jsme kousek od Třebnice. I tahle ves patřivala Rožmberkům, než ji roku 1597 za své služby dostal rybníkář Jakub Krčín z Jelčan. Od 17. století Třebnice patřila Petru Eusebiu Radeckému z Radče, který tu nechal postavit barokní zámek. Radecký, Radecký..., safra, to jméno musíme odněkud znát... Bodejť by taky ne – stejnojmennému vnukovi se tu totiž v roce 1766 narodil později přeslavný vojevůdce Josef Václav Antonín František Karel hrabě Radecký z Radče.

Hrabě Radecký

Český šlechtic – významný vojenský velitel, stratég, politik a vojenský reformátor, jenž je považován za jednoho z nejlepších vojevůdců Evropy 19. století. V roce 1848 Johann Strauss starší složil a věnoval Radeckému říznou skladbu

Radeckého pochod, velmi oblíbený mezi vojáky.

Pochod je hrán vždy jako poslední skladba na novoročním koncertě Vídeňských filharmoniků, při které se tleskáním do rytmu tradičně zapojuje i obecenstvo. Ale ano – i my jsme ho určitě slyšeli, a možná ani nevíme, že je to on. Stačí nahodit YouTube.

Bohatě členěný barokní skvost – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, který obci také dal jméno

se ze zlověstně vypadajícího nebe nespustilo nic horšího. A když jsme po hodině dorazili na autobusové nádraží v Sedlčanech, kde na nás buď čekal nejbližší spoj do matičky Prahy (a odtud domů do Řitky), nebo rodinný „dobrák“, který mezitím z Kamýku přešel sem, aby si v klidu prohlédl třeba sbírky městského muzea, novorenesanční radnici a vůbec nevšední půvab dnešního střediska Středního Povltaví.

Podléška

Ve Štílečku mají hned dvě kapličky – jednu se zvonem... druhou jen tak

Krajina kapliček

Ze žluté sejdeme vlevo na silnici a dnes kolem bůhvíkolikáté kapličky přijdeme k ještě jedné, která ale už patří k Solopyskům, jež jsme představili v loňském letním vydání čtvrtletníku. Štěstí dnes při nás stálo nejen proto, že kromě pár kapek

A zase baroko. V třebnickém zámku se narodil slavný vojevůdce Radecký

Na tomhle místě – podél silnice z Řitky do Čisovic – před nedávnem nebylo nic než přerostlý plevel, přes který tu a tam přebíhali zajíci a srnčí. Tak to už neplatí, neboť loňského roku tady vyrostlo skvostné prodejní i servisní zařízení BLUE RENT.

Cesta od skromných začátků k prodeji luxusních obytných vozů

Firma Blue Rent vstoupila na scénu v roce 2003 a od té doby prošla výrazným vývojem, kterým získali uznání na trhu s prodejem obytných vozů. Jejich první velký milník přišel v roce 2004, kdy se poprvé představili na prestižní výstavě Lodě a Karavany. Tehdy představovali značku BlueMobil, která se stala synonymem pro inovativní a spolehlivé obytné vozy. Tato událost položila základy pro jejich budoucí úspěch a rozšíření sortimentu. O rok později, v roce 2004, získali dealerství pro re-

nomovanou značku Pössl, čímž posílili svou pozici na trhu a rozšířili svou nabídku o další kvalitní produkty. Rok 2005 přinesl další vzestup, kdy firma začala prodávat luxusní obytné vozy značky Concorde. Tyto elegantní a vysoce výkonné vozy okouzly zákazníky svou špičkovou kvalitou a inovativními funkcemi. Tento krok potvrdil ambice firmy stát se lídrem v oblasti prodeje luxusních obytných vozů a posílil jejich postavení na trhu. Další strategický tah bylo dealerství značky Westfalia. Od svých skromných začátků v roce 2003 firma prošla dlouhou cestou a stala se jedním z předních prodejců obytných vozů. Jejich úspěch spočívá v oddanosti kvalitě, inovaci a schopnosti reagovat na potřeby svých zákazníků.

Žhavá současnost

Sedíme s Barbarou Samkovou – která má na starosti propagaci, stejně jako náhradní díly a rovněž spravuje e-shop – v čisovickém sídle společnosti

a vyzvídáme, jak se z BLUE RENT dozvěděli o této lokalitě?

Místo pro stavbu objektu a následné přestěhování firmy bylo rozhodnuto na základě dlouholetých rodinných vazeb (od roku 1937) v Čisovicích, které má majitel firmy Filip Guryča. Zatímco firma dříve sídlila v zastaralých prostorách v pražském Braníku, navíc v pronájmu, tady je doma! Po 20 letech existence společnosti jsme se potřebovali posunout na vyšší level do reprezentativnějších prostor. Přirozeně to odpovídá naší klientele a konečně i vozidlům, která jsou v odpovídajících cenových kategoriích.

Naše zákaznicky bych rozdělila do dvou skupin – ta první se spokojí s menšími obytnými auty, zatímco druhá si dopřává velká luxusní vozidla značky Concorde.“

/zle, hal/

Co vše nám společnost BLUE RENT nabízí?

PRODEJ VOZŮ ✦ PRONÁJEM ✦ SERVIS ✦ PŘÍSLUŠENSTVÍ

BLUE RENT, a.s. | Čisovice 306 | 252 04 Čisovice
Telefon: 777 656 272 | E-mail: info@bluerent.cz

Nové servisní prostory pro 3 velké vozy nebo 6 vozů do 3,5 t.
Servisní partner Truma, Alde a jiných dodavatelů.

Všechny zájemce zveme na
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
RÁDI VÁS PŘIVÍTÁME
12. – 14. DUBNA

INTERVIEW S HUBATOU KRASLICÍ

□ **Dokončení ze strany 3**

To je nádherná pověst, takže co bylo dál?

„Pověst je pověst a vy mně neskákejte na špek, kterým mne ale často potírají, abych se blýskala. Prostě už tenkrát nás zhotovovali tak, že nevařené vajíčko ozdobili roztaveným voskem připraveným na lžici nad žhavým uhlím. Vosk se nanášel špendlíkovou hlavičkou, když špička byla zabodnuta do dřívka, nebo přistřiženým pírkem.“

Jé, to já znám od maminky, která mě tuhle techniku se špendlíkem, v našem případě zabodnutým do dřevěné tužky, naučila. Klidně takové vajíčko namaluju i teď...

„Klídek, „mladíku“, vejce se pak dalo vařit do červené pryžly, což byl odvar z třísek fernambukového či brazilského dřeva, lidově z fryžulky, takže to před svátky mnohde vypadalo jako u nějakého alchymisty. Vy už nás holt noříte do různých univerzálních potravinářských barev, což spíš připomíná fabriku.“

V dětství jsem zkoušel i odvar z cibulových slupek, jak se v něm cítíte?

„Těch slupek musí být aspoň z pěti cibulí, jinak jsme jak tisíckrát oprané šaty.“

A jste pro to voskové ornamenty ponechat na vejci, nebo je jako u nás doma seškrabat nožkem či jinak odstranit, aby vyniklo bílé zdobení?

„Podívejte se – to je krajové. Já osobně se ve vosku cítím taková celá uleptaná, zkrátka nesvá. Ale znám holky, co si ty vrstvy ztuhlé taveniny nemůžou vynachválit. Prý je jim v tom teplej...“

Zdobené ječnou a ovesnou slámou

Kraslice zdobená voskovým reliéfem

Co vám tedy sedí nejvíc?

„No teda řeknu vám – a nechci se vytahovat – že mně náhodou sekne skoro všechno, fakticky. Máte mě vidět, když jsem třeba nabatikovaná, navíc pokapaná slanou šťávou z kysaného zelí, ovázaná kousičky rostlin před ponořením do lázně, nebo s gravírovanými čili vyrývanými kvítky, že to vypadá, jako bych se chystala k svatbě... Taky mě malují perem namáčeným do barev rozpuštěných v lihu, to je žůžo, připadám si pak trochu, ale jen maličko, jako opilá. Ale víc se mi líbilo, jak nás zdobili dřív.“

A jak to dělali, povídejte, prosím...?

„Pamatuju, že na kuthan s řevavým dřevěným uhlím si stařenka postavila nádobku s voskem, vzala vajíčko nejméně tři dni staré, aby líp chytalo barvu, trochu ohřáté, aby se vosk lépe přichytil, a rychle malovala, co měla zažité. Vejce kladla do cihlové vody, do těch vašich cibulových slupek, do odvaru z jarního žita, sena i kávy culifindy...“

A vyškrabávané krasličky? To je přece kumšt, ne?

„Milej zlatej, škrábaných kraslic s prostonárodními motivy valem ubylo. A víte proč? Protože tohle umění stojí a padá s dovednými a trpělivými stařenkami, kterých – žel – také ubývá...“

Čím se vlastně vyškrabávalo?

„Vyškrabávání se provádí na sytých barvách, zejména červené, temně fialové nebo černé ocelovým nožem, břitvou, kouskem skla, připínáčkem, hrotem trojhranného pilníku, nebo čepelkou zasazenou do rukojeti.“

Ted' mě napadá, že jsme vůbec nemluvili o malovaných vejcích plných bílku a žloutku, nemyslíte?

„Vždyť je to fuk – akorát, že mě „plné“ kolegyně musíte zkonsumovat, dokud jsou v jedlém stavu. Mě vyfoukli, takže jsem tu napořád, jinak byste se mnou ani tohle interview neudělal, nemám pravdu? Třebaže leccos pamatuju, jsem dočista dutá, čemuž na Moravě říkají výfuk, v Čechách vejdunek.“

Na Chodsku jsem kdysi viděl jen červená vejíčka...

„To jste měl vlčí mlhu, kdybyste se pořádně koukal, uviděl byste tam i hnědá vejce, bleďožlutá od ovsu, zelená od petržele. Vejíčka se tam někdy v barvě vaří, pak je omalujou voskem a nakonec dají do šťávy ze zelí.“

A jaképak vzory se nejčastěji malují?

„Máme na sobě nejraděj srdíčka, ptáčky, kytičky, věnečky, hvězdičky nebo jen „fajfky“ od rychlého tahu špendlíkem namočeným ve vosku.“

Řekněte mi nějakou z kytiček, co se k vám hodí.

„Z rostlinných ornamentů určitě květ a list jitrocele, fuchsie, konvalinky, šípku, ale i řebříčku nebo břechtanu. To jsou vyškrabávané tvary. U vosku někdy stačí tečkování špendlíkem, které však může vytvořit i okázalou malůvku.“

Madam Malovaná, potkala jste se v souvislosti s vámi za ta staletí s nějakými náboženskými zvyky?

„Ale to víte, že potkala. Povím vám, co jsem od prabáby slýchávala. Na Boží Hod velikonoční dávala hospodyně chodská v kostele požehnání několik vajec červených i bílých, s mazancem a kouskem masa a z toho pak dostal každý člen rodiny, když se vrátil z kostela. V jiných tamních domácnostech ničehož na Boží Hod nepožili, dokud by nebyli jedlí z toho svěceného. Drobečky spálili a skořápky uschovali jako věc nad míru posvátnou, která navíc léčila a pomáhala proti hromu, tak asi.“

Když jsem byl špunt, mluvil se v rámci vajec o velikonočních poukách. Nevěděla byste, o co šlo?

„Vidím, že byste stran Velikonoc potřeboval nějakou tu kapiťolku naštudovat, že? Pouky byly červené nebo jinak malované vyfouknuté skořápky, co je hoši věšivali na máje, které o filipojakubské noci stavěli svým děvčatům.“

Musím čtenářům říteckého čtvrtletníku prozradit, že díky vaší malované skromnosti jsme ještě vůbec neřekli, jestli jste batikovaná voskem, nebo vyškrabávaná. Tak se konečně pochlubte...

„Když jinak nedáte – já subatikovaná s ed-mibarevným vzorem a jsem mistrovským kouskem z Moravy.

Plastickým voskovým ornamentem ozdobují dosud kraslice ženy na jižní Moravě směrem k Brnu. Ovazování bílých vajec listy stromů, jetelovými lupeňny, trávou, květinami, zabalení do řídké tkaniny a vaření v barvě nás taky způvabní. Tak to dělají v okolí České Třebové a na Valašsku.“

A co takzvané šáší či sítiny?

„Tak teď jste mě dostal, chlapče. Máte pravdu – tahle dužina z jezerní sítiny vytlačovaná ze stvolů rákosu má formu a ohebnost bavlněného vlákna. Na vejce se stáčí do spirál a kroužků, do vlnovek.“

Nechala byste si na sebe napatlat kousičky slámy?

„Proč ne, vím, že s ní pracují na Hané. Ale co je bomba, to je ozdobné zapékání vejce do těsta. Někde ještě dnes zapékána vejce či kraslice bývají nejmilejším dárkem koledníků.“

Zdobená dužinou jezerní sítiny

Fandíte modernímu zdobení vašich „soukmenovkyň“.

„Tak to jste nás příhodně pojmenoval – všechny patříme do jedné kraslicové líhně. Lidé si myslí, že třeba barevné látky či drátky jsou výdobytkem novodobého zkrášlování vajec. Ale například se spirálovitým drátkováním přišli vaši předkové před více než sto lety. Zdobení okutím železnými obručemi a ručně kovanými podkúvkami připevňovanými hřebíčky prováděli kovářští tovaryši na jižní Moravě i v Čechách dávno, předávnou.“

Já vždycky voskem vytečkoval jméno darovanému, třeba: MAMINCE...

„Hezké, i malerečky opatrovaly kraslice nápisy a verše. Velikonoční lidová poezie psaná na skořápky je vzácným dokladem prosté, ale upřímné lidové slovesnosti. To vejíčko malovaný je vod srdce darovaný, Tumáš pomlázky vode mě z lásky...“

Cožpak verše, ale kdo vymyslel všelijaké ty moderní obtisky zajíčků...

„Proboha, dál už nemluvte – zrovna tohle jsou komerční zmetky bez výtvarné hodnoty a spolu s malováním vajec vodovými barvami, přenášením dekoru z porcelánu či motivů z výtvarných děl působí jako pěst na oko a na to by taky jejich „tvůrci“ měli dostat. Vzkazte těm mazalům, že je to úpadek a nebetýčný kýč. Tradice by měla zůstat tradicí!“

Vejce zapékaná do velikonoční „buchtý“

Můžu vás, Madam Malovaná uklidnit? V malování kraslic se u nás zaplatřpambu pořádají pěkné soutěže, semináře a výstavy. Dokonce před lety v Libotenicích u Roudnice vznikla galerie kraslic. Pojdme – klidně si tam spolu zajedeme...

S Madam Malovanou si povídal a fotografoval

Zdeněk Lebl

ČESKÝ ŽENŠEN MÁ ŘÍZ!

Však se mu taky říkalo bylina starých Slovanů, koňská ředkev, rafan či rafanus, jenže většina z nás ho zná pod všeobecným názvem KŘEN SELSKÝ.

Zdeněk Lebl

Za oblast původu je považována Moldávie a jižní Ukrajina, kde odjakživa vyrůstal v úvalech větších řek. Ve volné přírodě křen nejčastěji najdeme v hlubokých půdách na vlhkých i polostinných místech podél vodních toků nebo nádrží a do střední Evropy ho přinesli Slované v době stěhování národů (archeologické nálezy sahají ale až do 2. století).

Nejstarší zmínka o křenu patří Hildegardě z Bingenu.

Svatá Hildegarda z Bingenu, přezdívána Sybila Rýnská (*1098 – †1179), byla německá křesťanská mystička, přírodovědkyně, lékařka, hudební skladatelka a spisovatelka. Jen málo žen v historii lidstva bylo natolik pokrokových, že svými názory dokázaly předběhnout změnu ve smýšlení světa o několik století. Sv. Hildegardu pro – na tehdejší dobu radikální pohled na svět – uznával i sám papež. Uzdravování lidí pojímala už v době středověku jako celostní medicínu, byla představitelkou lidového léčení i bylinkářství a věřila, že tělo a duše musí být v souladu.

Stvol křenu svými drobnými kvítky spíš připomíná květinu

místo vyhnojíme kompostem a máme vystaráno, protože křen přišších „padesát let nemusíme přihnojovat“.

Rostlinu vysadíme do polostínu, nemá příliš v oblibě přímé slunce, vyhovuje jí totiž vlhko a má ráda úrodné hlinité půdy. Na zahradě bychom měli pěstování křenu vyhradit neměnný „domeček“ v zemi, je totiž velice invazivní a každý kousek kořene, který v půdě zůstane, znamená růst nové rostliny. Pokud se ho budeme chtít „zbavit“, budeme muset odstranit ze země všechny části kořene, což je zejména u starých kusů velmi náročné, protože zasahují až do půlmetrové hloubky...

Vysadíme je do řádků na vzdálenost asi 60 cm šikmo tak, aby spodní konec sazenice byl asi 15 cm pod povrchem půdy. Aby se rostliny nevyšly tvorbou plodů, odřezeme hroznovitá květenství vyrůstající ale fakt vysoko – až metr a půl...

Malínský křen

MALÍNSKÝ KŘEN

je v českých zemích pěstován už od 12. století a sice v Malíně u Kutné Hory. Šlechtili ho od 17. století (kdy se původní křen geneticky zvrhl v „černák“ a začal se tu pěstovat „hradák“ z Hradce Králové).

Dnes je rozšířen po celém světě a často zplaňuje. Ještě dnes je nazýván jako „chren“ v židovské němčině jidiš. Byl pravděpodobně jednou z „hořkých bylin“, které požívají Židé během slavnostní hostiny zvané pesach, což jsou židovské Velikonoce a symbolizuje hořkost otroctví v Egyptě před rokem 1500 př. n. l.

A když jsme u blížících se Velikonočních svátků, ve Slovinsku ještě teď v tento čas křen symbolizuje hřebíky a hořkost utrpení Ježíše Krista.

NEJLÉPE HO VYPĚSTUJEME TAK, ŽE

vytrvalou rostlinu s mohutným kúlovým kořenem množíme výhradně vegetativně řízků z postranních kořenů asi 1 cm silných a 25 cm dlouhých, o které si řekneme sousedovi nebo známému. Nejprve

NEJŠTIPLAVĚJŠÍ KOŘENÍ DOSLOVA VYBUCHUJE V ÚSTECH

Křen selský se nejčastěji pěstuje jako kořenová zelenina, a to pro svou palčivou chuť, kterou způsobuje hořčičná silice sinigrin.

Je to jeden z nejbohatších zdrojů vitamínu C, ale ve velkém obsahuje i provitaminy A, karoteny, minerály (železo, hořčík, draslík, taky fosfor a vápník, a řadu antibakteriálních látek.

Ze 100 gramů křenu získá naše tělo 50 miligramů vitamínu C!!!

PÁLÍ, ALE LÉČÍ

A to už od starověku, kde se používal zejména zevně na obtížné hojitelné rány, omrzliny a k léčbě kloubů postižených revmatismem.

K obkladům buď čerstvé listy, nebo tzv. křenové placky (1 díl na-

strouhaného křenu, 5 dílů mouky a 1 díl tuku), které přiložíme na postižené místo, to se během půl hodiny prokrví a bolesti poleví.

OPRAVDU TO FUNGUJE – PROVĚŘENO!

Vnitřně křen i v malých dávkách povzbuzuje chuť k jídlu a celkově činnost trávicího systému, usnadňuje odkašlávání, léčí záněty dýchacích cest a má mírný močopudný účinek. Působí preventivně proti chorobám způsobeným bakteriemi, viry, houbami a prvoky. Používá se jako podpurný prostředek při léčbě žloutenek, zánětů jater a vlekých infekcí močových cest i střev.

Při léčbě je výhodné křen kombinovat s česnekem, event. Kdo má potíže s jeho snášenlivostí, může ho utřít na kašičku s medem a jde to!

V KUCHYNI

používáme zásadně čerstvý, nejlépe právě vykopaný kořen, který jemně nastrouháme.

Navzdory svému názvu je daleko nejoblíbenější **vejmrda**, staročeská příloha, bez níž se neobešla jediná venkovská zabijačka. K uzenému masu je to nepostradatelná pochoutka, stejně jako k vepřovému kolenu. A není to nic než onen jemně nastrouhaný křen s nastrouhaným jablkem. Hlavně žádný cukr, jak ho přidávají ti, kteří nás nenápadně připravují na diabetes... Je to přece selská příloha – jako se koneckonců jmenuje i křen: selský!

Samotný křen je rovněž ideální k vařenému masu, spolu s brusinkami a smetanou pak ke zvěřině. Fajněm se v něm prostě libují všude tam, kde ostatní používají hořčici. A což takhle do šunkové pěny se šlehačkou, někde i s ořechy?

Na následujících řádcích a obrazovém doprovodu si můžeme vyzkoušet Kuře zasněžené křenem.

KUŘE ZASNĚŽENÉ KŘENEM (I SÝREM)

Ne že bychom teď na prahu jara vyzývali sníh, aby se vrátil – třebaže si u nás v téhle zimě příliš nepobyl. No ale když ten najemno postrouhaný kořen jinak tak zdravě pálivě zeleniny na kuřecím opravdu jako sníh vypadá i na talíři, pak je to trefné pojmenování, ne? Avšak pojďme na to:

Připravili jsme si následující suroviny

Co budeme potřebovat?

1 kuře (nebo 5 libovolných dílů – stehna, prsa), 20 dkg sýra nivy, 1 lžičku drceného rozmarýnu, asi 1/8 másla, 1 vrchovatou lžičku křenu

A jdeme na to: Kuře důkladně omyjeme a necháme oschnout. Pak ho rozdělíme na dvě poloviny nebo čtvrtiny. Nastrouháme si sýr na

jemném struhadle a kousky masa v něm důkladně obalíme. V případě, že by nám sýr na mase příliš nedržel, použijeme druhou variantu, takže naklademe porce masa do pekáče a posypeme je sýrem ještě jednou. (Niva je pokaždé jiné kvality – záleží i na různých výrobcích – může být značně suchá, nebo naopak mazlavá...) Při druhé variantě sýr na mase ulpí snadněji.

Potom tuhle sýrovou „peřinu“, jakou teď kuře připomíná, posypeme voňavým drceným rozmarýnem a na každou porci (je-li maso na čtvrtky) dáme tři plátky másla. Podlijeme vodou a pečeme v rozpálené troubě přibližně hodinu a půl.

Do šťávy zamícháme polovinu nastrouhaného křenu a necháme krátce projít varem. Na mase se vytvoří zlatohnědá krustička, kterou posypeme zbytkem křenu a 10 minut necháme přikryté. Maso musí jít pěkně od kosti, vyjmeme ho tedy z pekáčku. Pokrm netřeba solit – sýr je slaný dost a dost! My jsme naše kuře podávali s bramborovou kaší a zeleninovým salátem.

No – nemáte taky chuť? Zasněžené kuře už talíři

Zdeněk Lebl

Foto: autor

Vynikající máslovo-kuřecí šťáva dostala správný říz. Náš křen byl ještě před pár minutami v zemi na zahrádce...

Kuře jsme oblékli do sýrového kabátku

Služby hodinového manžela!

- montování, úprava a přemístování nábytku
- stavební práce, elektroinstalace, údržba a oprava
- instalaterské práce, výměna propan-butan lahví
- likvidace hmyzu a hlodavců
- údržba zeleně, sekání a štípání dřeva
- dezinfence, deodorizace, odstraňování plísní
- zařízení oprav vozidla a STK

773 150 070
 pomocniknahodinu@klinec@gmail.com
 www.pomocniknahodinu.cz
 cena 490 Kč/hod.

RE/MAX prodává nejvíce realit na světě.

RE/MAX
 Horizont

**Realitní služby,
 jaké si přejete.**

Jaroslav Pýcha
 Váš certifikovaný realitní makléř
 jaroslav.pycha@re-max.cz
 ☎ 722 490 490

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz

TĚŠÍM SE NA SPOLUPRÁCI

Robert Macho Realty

Robert Macho
 Master of Real Estate
 +420 775 572 535
 reality@robertmacho.cz
 www.robertmacho.cz
 Pražská 1616, Mníšek pod Brdy

Váš průvodce realitním trhem

Správná doba pro nákup nemovitosti je právě teď! Ceny jsou po krizi stále na nízké úrovni, ale s postupně klesajícími sazbami hypoték znovu porostou.

WWW.SRBA.CZ

Již od roku 1991 jsme
Vaším spolehlivým
servisem a prodejcem

Zastupujeme značky:

Alfa Romeo

Fiat

Fiat Professional

Jeep

Opel

Volvo

VYBÍREJTE ONLINE ODKUDKOLIV
ZAMILUJTE SE V JÍLOVIŠTI A MODŘANECH.

Srba[®]
SERVIS
ZALOŽENO 1991